

Newsletter

International Labour Office, Ankara

• Uluslararası Çalışma Ofisi, Ankara

Newsletter 2004-2: Ağustos

ISSN 1564-510 X

ILO CENEVRE'DEN HABERLER - NEWS FROM ILO GENEVA

ILO'nun 92. yıllık konferansı çalışmalarını tamamladı.

Delegeler küreselleşmeyi daha adaletli bir süreç haline getirecek girişimleri görüştüler ve göçmen işçiler için bir eylem planı benimsediler

92nd annual Conference of the ILO concludes its work

Delegates debate action to make globalization fair; adopt plan of action for migrant workers

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 92. yıllık konferansı küreselleşmenin sosyal boyutunu konu alan kapsamlı ve yapıcı bir tartışmanın ardından 17 Haziran 2004 tarihinde tamamlandı. Bu arada, dünyadaki göçmen işçiler için daha adil bir yaklaşım getirecek yeni bir eylem planı da konferans tarafından benimsendi.

Uluslararası Çalışma Konferansı, balıkçılık sektöründe çalışan 35 milyon kişinin çalışma koşullarını iyileştirecek yeni standartların geliştirilmesi konusunda ilk görüşmeyi yaptı. Ayrıca, insan kaynaklarının geliştirilmesi başlığında eğitim, öğretim ve yaşam boyu öğrenmeye özel vurgu yapan yeni bir Tavsiye Kararı benimsendi.

Konferans diğer gündem maddelerinde toplumsal cinsiyet eşitliği, ücretlerde hakkaniyet ve doğum izni yardımları konusunda karar aldı; sendikalaşma ve toplu sözleşme özgürlüğüne ilişkin bu yılın raporu temelinde işçi ve işverenlerin temel hakları konusunu değerlendirdi, ayrıca işgal altındaki Arap topraklarında çalışanların durumu, Myanmar'da zorla çalıştırma ve diğer ülkelerdeki çalışma yaşamına ilişkin haklar gibi konuları görüştü.

Konferansın başkanlığını, Dominik Cumhuriyeti Çalışma Bakanı Milton Ray Guevara yaptı. Konferans başkan yardımcılıklarına Senegal'den Youssoufa Wade (işveren kesimi), Benin'den Guillaume Attigbe (işçi kesimi) ve Libya Arap Cumhuriyeti'nden Maatough Mohamed Maatough (hükümet kesimi) getirildi.

İspanya Başbakanı José Luis Rodríguez Zapatero,

Konferansa hitaben bir konuşma yaparak “küreselleşmeye sosyal boyut katılmasının” ve insana yakışır iş ilkesinin evrensel bir amaç olarak benimsenmesinin önemine dikkat çekti ve “Ekonominin küreselleşmesi ve bunun sosyal sonuçları ile ilgili düşüncelerim, insana yakışır işin, yalnızca ILO'nun değil tüm dünyanın paylaşacağı bir amaç haline geleceği varsayımına dayanmaktadır,” dedi.

Küreselleşme

Devlet ve hükümet başkanlarının yanısıra üye devletlerden gelen yaklaşık 300 konuşmacı, “Küreselleşmenin Sosyal Boyutu Dünya Komisyonu” tarafından hazırlanan raporu ve bu raporun takibini öngören ILO önerilerini Konferansın 7 Haziran günü yapılan özel oturumunda ve daha sonraki tam katılımlı oturumlarda genel hatlarıyla onayladı. Ülke liderleri ve delegeler, iki yıllık bir çalışmanın ardından geçen Şubat ayında açıklanan raporun küreselleşme sürecini daha adil kılacak yeni ve daha bütünlüklü politikalar için sağlam bir zemin oluşturduğu görüşünde genel olarak görüş birliğine vardılar. Bu arada rapor için “dengeli”, “iyi düşünülmüş”, “değerli”, “zengin içerikli”, “derin analizli” ve “yenilikçi” gibi nitelermeler yapıldı.

Juan Somavia ILO'nun Komisyon raporuna ilişkin önerilerine gelen desteği memnuniyetle karşıladığını belirtti. Somavia şunları söyledi: “ILO'nun, Komisyon tarafından ortaya konan görevler konusunda gerçekçi bir iddia taşıması gerekmektedir. Komisyon, ILO'nun küreselleşme konusunda ileriye yönelik girişimleri için bir kılavuz sunmuştur. Bunun içinde, ele alınması

gereken öncelikler, ortaya çıkan küresel yönetim yapıları içinde bizim nereye oturduğumuz, uluslararası standartlar ve bizim kuşağımızın merkezi sorusu yer almaktadır: adil bir küreselleşmeyi nasıl sağlayabiliriz?” Somavia ayrıca, birçok konuşmacının küreselleşmenin güçlü bir sosyal boyut taşıması gerektiğine işaret ettiğini belirtti. Buna göre, küreselleşmeye sosyal boyut kazandırmaya yönelik çabalarda ILO'nun oynayacağı rol evrensel değerlere dayanmalı ve istisnasız bütün ülkeler yararlı olmalıdır.

Göçmenler

Konferans, göçmen işçilerin bir yandan uluslararası çalışma standartlarından yararlanırken diğer yandan buldukları ülkelerdeki iş ve sosyal güvenlik yasaları kapsamına alınmalarını öngören yeni bir eylem planı benimsedi. Bu eylem planı, işçi göçüne ilişkin olarak, haklar temelinde ve bağlayıcı niteliği olmayan çok taraflı bir çerçevenin geliştirilmesini, ILO'nun uluslararası ve çok taraflı kuruluşlarla birlikte bir göç diyalogu oluşturmasını öngörmektedir.

Geliştirilecek bu çerçeve, işçi veren ülkelerle alan ülkeler arasında göçün değişik yönlerini ele alacak anlaşmalar yapılması, göçmen işçiler için insana yakışır işler sağlanması, göçmen işçileri getiren ve işe yerleştiren büroların lisansa bağlanması ve denetimi; istismarcı uygulamaların ve bu arada insan kaçakçılığının önlenmesi, göçmen işçilerin insan haklarının korunması ve düzen dışı işçi göçü hareketlerinin önlenmesi gibi başlıklarda uluslararası planda yönlendirici ilkeleri belirleyecektir.

Plan ayrıca, kadın erkek bütün göçmen işçilerin, belirli meslekler ve sektörlerde karşılaştıkları özel risklerin ele alınmasını; bu arada temizlik açısından riskli, alt statüde ve tehlikeli işlerde çalışanlarla ev hizmetlerindeki kadınların ve enformel ekonomide çalışanların durumlarına özel önem verilmesini öngörmektedir. Planda öngörülen diğer çalışmalar arasında iş denetimlerinin iyileştirilmesi, göçmen işçiler için şikayet mekanizmalarının oluşturulması, geri dönüşü özendirilecek politikalar geliştirilmesi, geri dönülen ülkeyle yeniden bütünleşmeyi sağlayacak önlemler ve geri dönemlerin sermaye ve teknoloji transferi gibi başlıklar yer almaktadır.

İnsan Kaynakları

Konferans insan kaynaklarının geliştirilmesine ilişkin bir Tavsiye Kararı da benimsemiştir. Bu yeni karar,

ILO'nun 1975 tarihinde benimsemiş olduğu İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi ile ilgili 150 sayılı Tavsiye Kararının yerini almaktadır.

Tavsiye Kararı, insan kaynaklarının geliştirilmesini, yaşam boyu öğrenmeyi ve istihdam çalıştırılabilirliği sağlayacak girişimlerin temel bileşeni olarak kabul etmekte; sosyal taraflara, hükümetlere, özel sektöre ve tek tek kişilere, eğitime, öğretime ve yaşam boyu öğrenmeye tam olarak katılıp sahip çıkma çağrısında bulunmaktadır.

Genel Müdür Somavia, insan kaynakları ile ilgili yeni Tavsiye Kararı'nın “ILO'nun kadın ve erkekler için daha fazla fırsat yaratarak, herkesin özgürlük, hakkaniyet, güvenlik ve insanlık onuru çerçevesinde insana yakışır ve üretken iş sağlama hedefi açısından kritik önem taşıdığına” işaret etti.

Yeni Tavsiye Kararı, gelişmekte olan ülkelerin birçoğunda endişelere yol açan “beyin göçü” gibi çağdaş kimi sorunları da ele almaktadır. ILO'nun bu yeni belgesi, nitelikli işgücü göçünün gelişmekte olan ülkeler üzerindeki olumsuz etkilerini hafifletecek uluslararası mekanizmaların oluşturulması çağrısında bulunmaktadır.

İnsan Kaynakları Komitesi'nin önündeki önemli bir gündem maddesini de yoksul ve dış borç yükü altındaki ülkelerin ağır sorunları oluşturmaktaydı. Bu konudaki yeni Tavsiye Kararı, eğitim, öğretim ve yaşam boyu öğrenme için gerekli kaynakların serbest bırakılarak bu ülkelere yardımcı olunmasını öngörmektedir.

Balıkçılık

Delegeler, en tehlikeli sektörlerden biri sayılan ve tüm dünyada yaklaşık 35 milyon kişinin çalıştığı balıkçılık sektöründe çalışma koşullarını ve güvenliği iyileştirmek üzere önemli bir adım attılar. ILO'nun Balıkçılık Sektörü Çalışma Komitesi yaptığı görüşmeler sonucunda 1920 ile 1966 tarihleri arasında kabul edilen ILO standartlarını (beş Sözleşme ile iki Tavsiye Kararından oluşmaktadır) gözden geçirip gerekli değişiklikleri yapacak yeni bir uluslararası belge hazırlanmasına karar verdi.

Gelecek yıl yapılacak görüşmeler sonucunda benimsenmesi durumunda bu yeni standartlar geçtiğimiz yıllarda balıkçılık sektöründe meydana gelen değişiklikleri yansıtabilecektir. Üzerinde durulan yeni standartlar dünyada balıkçılık sektöründe çalışanların yüzde

90'ından fazlasını kapsayacaktır. Halihazırdaki Sözleşmeler ise bu sektördekilerin yalnızca yüzde 10'unu kapsayabilmektedir.

Standartların uygulanması

Standartların Uygulanması Komitesi çeşitli konuları gündemine alarak görüşmüştür. Komite, Myanmar'da zorla çalıştırma uygulamalarını sone erdirmeye yönelik çabaların bir parçası olarak, bu ülkenin 1930 tarih ve 29 sayılı Sözleşmeyi uygulamasıyla ilgili özel bir oturum yapmıştır. Bu oturum, ILO anayasasının 33. maddesinin takibi çerçevesinde yapılan toplantıların dördüncüsünü oluşturmaktadır.

Komite 2003 yılı Aralık ayından bu yana Myanmar'daki gelişmeleri ele almıştır. Komite, 1998 yılında görev yapan Araştırma Komisyonu'nun üç ana tavsiyesinin henüz uygulanmadığını endişeyle saptamış, Hükümetin iyi niyet beyanlarına rağmen zorla çalıştırma uygulamasının ülkenin birçok yöresinde halen sürmekte olduğunu vurgulamıştır.

Komite, bu ülkede üç kişinin salt ILO ile temas ettikleri için vatana ihanetle suçlanmasını derin bir endişeyle karşılamış ve bu kişilerin serbest bırakılması çağrısında bulunmuştur. Komite bu arada, alınan pratik sonuçlar sınırlı kalsa da, Hükümetin ülkedeki ILO irtibat görevlisi ile işbirliğini sürdürmesini memnuniyetle karşılamıştır. Komite, zorla çalıştırma uygulamalarıyla ilgili olarak şikayet amacıyla ILO ile temas etmek isteyenlerin herhangi bir kovuşturmayla uğrama kaygısı

olmadan bunu yapabilmelerini sağlama gerekliliğinin özellikle altını çizmiştir.

Konferans Komitesi'nin bu yıl ele aldığı Uzmanlar Komitesi Genel Araştırması, istihdam politikaları ile, ILO standartlarının insan kaynaklarının geliştirilmesine, küçük ve orta büyüklükteki işletmeler (KOBİ) aracılığıyla tam, üretken ve serbestçe seçilmiş işler yaratılmasına ilişkindir. Bu konuları ele alan komite, istihdam yaratılmasının hükümet politikalarının temel ögesi olarak kalması ve yaratılan işlerin insana yakışır işler olması gerektiğini, ve kaynaklarını geliştirilmesi ve KOBİ'lerin insana yakışır işler yaratılmasına gerçek anlamda katkıda bulunduğunu belirledi.

Komite son olarak ILO/UNESCO Ortak Uzmanlar Komitesinin öğretim personeli ile ilgili tavsiyelerinin uygulanması konusunu görüştü.

* * * *

ILO'nun yıllık Konferansına Devlet Başkanları, çalışma bakanları ve ILO'nun 177 üye ülkesinin çoğundan gelen işçi ve işveren örgütleri temsilcilerinden oluşan 3 bini aşkın delege katılmıştır. Her üye devletin Konferansa ikisi hükümet ve biri işçi kuruluşlarını diğeri de işveren kuruluşlarını temsil eden iki kişi olmak üzere toplam dört delege gönderme hakkı bulunmaktadır. Bu delegelerin her biri bağımsız olarak söz alıp oy verebilmektedir.

Uluslararası Çalışma Konferansı'nın rolü, uluslararası çalışma standartlarını belirlemek ve bu standartlara uyulmasını sağlamak, örgütün bütçesini hazırlamak ve Yönetim Kurulu üyelerini seçmektir. Konferans, 1919 yılından bu yana dünya ölçeğinde önem taşıyan sosyal ve çalışma yaşamına ilişkin konuların ele alındığı önde gelen uluslararası bir forum durumundadır.

Uluslararası Çalışma Konferansı'nda Türk hükümet, işveren ve işçi temsilcileri görüşlerini bildirdiler

Government, worker and employer representatives of Turkish delegation address International Labour Conference

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başesgioğlu'nun konuşması

92. Uluslararası Çalışma Konferansı Başkanlığı'na seçilmenizden dolayı, Sayın Başkan, sizi ve yardımcılarınızı kutluyor, başarılar diliyorum.

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün dört temel stratejik hedefi bakımından üye ülkelerde kaydedilen gelişmeleri objektif bir şekilde ortaya koyan "2002-2003 ILO

Program Uygulaması" başlıklı raporu için Sayın Genel Müdür Juan Somavia'ya da teşekkür ediyorum.

Küreselleşmenin Sosyal Boyutu Dünya Komisyonu tarafından Şubat ayında yayınlanan "Adil bir küreselleşme; herkes için fırsat yaratılması" başlıklı raporu, daha iyi bir dünya düzeni kurulması çabaları açısından önemli bir çalışma olarak değerlendiriyoruz.

Raporda yer alan, üçlü katılım ve sosyal diyalogun

harekete geçirilmesi suretiyle, saygın iş kavramının, sadece bir ILO hedefi değil, aynı zamanda küresel bir hedef olarak da benimsenmesi yönündeki sayın genel müdürün görüşlerini de paylaştığımızı altını çizerek ifade etmek istiyorum.

Genel müdürün “İşgal Altındaki Arap Topraklarındaki İşçilerin Durumu” hakkındaki raporu, Ortadoğu sorunundaki kronik çözümsüzlüğün ekonomik, sosyal ve insani bedelinin ağırlığını bir kez daha sergilemektedir. Rapor, ILO'nun bu konudaki ilgi ve desteğini sürdürmesinin gereğini de ortaya koymaktadır. Bu vesile ile, hükümetimin ILO çerçevesinde oluşturulan “İşsizlik ve Sosyal Güvenlik İçin Filistin Fonu”na mütevazı bir katkıda bulunmayı kararlaştırdığımı açıklamaktan memnuniyet duymaktayım. Türkiye, “yol haritası”nın uygulamaya konulmasına ve görüşmeler yoluyla barışçı bir çözüme bir an önce ulaşılmasına büyük önem vermektedir.

Bilgi ve iletişim teknolojilerinde kaydedilen ilerlemeler ile ekonomik ve sosyal alanlardaki hızlı gelişmeler sonucu ortaya çıkan küreselleşme, uluslararası rekabetin artmasına ve çalışma hayatının değişen koşullara uyum sağlayabilmesi için esnekleşmesine yol açmaktadır. Küreselleşme sürecinde, işletmelerin örgütlenme ve üretim biçimleri ile işgücü bakımından yeni koşullara uyum sağlamaları bir zorunluluk haline gelmektedir.

Bu nedenle hükümetimiz, son bir yıl içinde ekonomik ve sosyal alanlarda bir dizi önemli reform ve mevzuat çalışmasını gerçekleştirmiş bulunmaktadır. Bu reformlar arasında Haziran 2003'te yürürlüğe giren 4857 sayılı yeni İş Kanunu da bulunmaktadır. Çalışma hayatını yakından ilgilendiren ekonomik, sosyal ve siyasal koşullar, Avrupa Birliği ve ILO normlarına daha iyi uyum sağlama gibi hususlar, eski İş Kanunu yanında sosyal güvenlik mevzuatı ile Türkiye İş Kurumu yasasında bazı köklü değişikliklerin yapılmasını zorunlu kılmıştır.

ILO'nun tüm temel sözleşmelerini onaylamış olan ülkemiz, 16'sı son bir yıl içinde olmak üzere toplam 56 ILO sözleşmesini onaylayarak, örgütün benimsediği temel ilkelerin yakın bir destekçisi olduğu yolundaki güçlü siyasi iradesini bir kez daha ortaya koymuş bulunmaktadır.

Hükümetimizin en öncelikli gündem maddesini istihdamın artırılması ve işsizlikle mücadele konuları oluşturmaktadır. Bu nedenle hükümetimiz 2004 yılını “İşsizlikle Mücadele Yılı” olarak ilan etmiştir.

Bu çerçevede, Türkiye İş Kurumu'nun kurumsal kapasitesi güçlendirilmiş ve Avrupa İstihdam Stratejisi'nde öngörülen tedbirleri uygulayabilecek etkin bir yapıya kavuşturulmuştur. Bu bağlamda ulusal ekonomimizin iyileştirilmesine yönelik genel tedbirlere ilaveten bir dizi aktif istihdam program ve projeleri uygulamaya konulmuştur.

Ülkemizde çalışma barışının korunması, sendikal hak ve özgürlüklerin daha da geliştirilmesi ve bu alanlarda ILO normlarına ve AB mevzuatına tam uyumun sağlanması amacıyla, bir bilim kurulu tarafından hazırlanan ve Sendikalar Kanunu ve Toplu Sözleşme Grev ve Lokavt Kanunu'nda yapılması düşünülen değişiklikleri içeren yasa tasarısı sosyal tarafların görüşlerine sunulmuştur.

Sosyal taraflar arasında etkin görüş alışverişi, işbirliği ve uzlaşma temeline dayalı olan sosyal diyalogun barışçıl bir endüstriyel ilişkiler sisteminin temel mekanizmalarından biri olduğu görüşünden hareket eden ülkemiz, 1993 yılında 144 sayılı Uluslararası Çalışma Normları'nın uygulamasının geliştirilmesinde üçlü danışma sözleşmesini onaylamıştır. Bu bağlamda, yeni İş Kanunumuzda gerekli düzenlemeler yapılmış ve “Çalışma Hayatına İlişkin Üçlü Danışma Kurulu'nun Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik”, ilk kez bir yasal düzenleme olarak 4 Nisan 2004 tarihinde yürürlüğe konulmuştur. Ekonomik ve sosyal alanda diyalogun sürdürülmesine katkıda bulunan çeşitli düzeydeki üçlü yapılanmaların en yeni örneğini oluşturan bu kurul şimdiden çok etkin çalışmalar yürütmektedir.

Çalışma hayatımıza ilişkin mevzuat ve uygulamalarımızın daha da geliştirilmesi bakımından çok yararlı yeni görüş ve düşüncelerin bir kez daha ortaya konulacağı samimi inancıyla 92. Uluslararası Çalışma Konferansı'nın başarılı sonuçlara ulaşmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türk-İş Genel Başkanı Salih Kılıç'ın konuşması

Türk çalışanlarının dostluk ve dayanışma dilekleriyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Genel Müdürün konferansa sunduğu raporda belirtilen stratejik amaçlar, Türk çalışanları tarafından yürekten desteklenmektedir. Özellikle küreselleşmenin neden olduğu işsizlik ve yoksulluğun ortadan kaldırılması, “insan onuruna yaraşır iş” kavramının küresel bir hedef haline getirilmesi yönündeki çabalar nedeniyle kendilerini kutluyorum.

Bugün çoğu ülkede istihdam politikalarının kural-sızlaştırılması, işsizlik oranlarının çok tehlikeli boyutlara ulaşmasına neden olmuştur. Dünyanın birçok bölgesinde insanların önemli bir bölümü ya açık işsiz konumundadır ya da ailesinin geçimini sağlamak için ek iş aramak zorunda kalmaktadır. Daha fazla insana üretken istihdam sağlamadığı sürece ulusal gelirlerdeki artışların bir anlamı yoktur. Bu vesileyle istihdam ve Sosyal Politika Komitesi'ni "yoksulluğun azaltılması için üretken istihdam" konusunda yapmış olduğu çalışmalarından dolayı tebrik ediyorum.

Dünyada sosyal barışın sağlanması ve korunması, gelir dağılımının adaletsiz olduğu bir yapıda mümkün değildir. Böyle bir yapıda toplumsal huzursuzlukların olması kaçınılmazdır. Tüm dünyada, özellikle küreselleşme süreciyle başlayan çalışanlar aleyhine daha adaletsiz ve dengesiz yapıya dönüşen gelir dağılımının düzeltilmesi için hızla bazı önlemlerin ve politikaların uygulamaya konulması gerekmektedir.

Raporda sözü edilen örgütlenme ve sendikal hak ve özgürlüklere ilişkin bölüm, özellikle ülkemiz ve Türk çalışanlarını yakından ilgilendirmektedir. Ülkemizde sendikal örgütlenmenin güç koşullarda sürdürüldüğü bir dönem yaşanmaktadır. Model alınan ekonomik politikalar ve özelleştirme uygulamaları nedeniyle sendikalarımız üye kaybetmektedir. Yasalardan ve bazı olumsuz uygulamalardan kaynaklanan sıkıntılarla karşılaşmaktadır.

Ülkemizde çalışanların uzun yıllar büyük bir özlemler beklediği ve geçen yıl yürürlüğe giren İş Güvencesi Yasası, hükümetimizin son anda yaptığı bir değişiklikle amacından uzaklaşmıştır. Yasanın kapsamının daraltılması yaklaşık 3.5 milyon işçinin iş güvencesinden mahrum kalmasına neden olmuştur.

Sayın Genel Müdürün raporunda önemle değindiği sosyal diyalog, ülkemizde git gide önem kazanan bir konuma ulaşmaktadır. Özellikle çalışma mevzuatımızın geliştirilmesi, yasalarımızda aksayan yönlerin giderilmesi ve çağın gereklerine uygun hale getirilmesi için hükümet-işçi-işveren üçlüsü birlikte çalışmalarını sürdürmektedir.

Ülkemizde geçtiğimiz günlerde yapılan anayasa değişikliği ile, uluslararası sözleşmeler iç hukukumuzda ağırlık kazanmıştır. Bu nedenle çalışma mevzuatımızın, onaylanmış ILO sözleşmeleri ile tam olarak uyumlu hale getirilmesi için gereken ağırlığın verilmesi ve kamu çalışanlarına 87 ve 98 sayılı sözleşmelerin öngördüğü tüm hakların sağlanması ve en önemli beklentilerimizi oluşturmaktadır.

Sosyal koruma politikaları konusunda hükümetlerin daha aktif çalışmalar yapması kaçınılmazdır. Ulus ötesi sermayenin çıkarları doğrultusunda gerçekleştirilen küreselleşmenin işçi sağlığı ve güvenliği açısından yarattığı sorunların çözümü için Uluslararası Çalışma Örgütü daha aktif uluslararası standartlar geliştirmek zorundadır. Hükümetler, kadın işçiler, çocuk işçiler ve özür-lüler konusundaki sosyal koruma önlemlerini artırmalıdır.

Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk halkı, dünyaya entegrasyon konusunda üzerine düşen görevi yerine getirmiş ve bu konuda somut adımlar atmıştır. Bundan sonra yapılması gereken, dünya ülkelerinin ve uluslararası kamuoyunun, Kuzey Kıbrıs üzerindeki siyasi ve ekonomik ambargonun kaldırılması için çaba göstermesidir. Türk çalışanları, konferansa katılan tüm ülke temsilcilerini bu konuda adım atmaya çağır-maktadır.

Türk çalışanları tüm dünyada ve ülkemizde barıştan, kardeşlikten ve insan haklarından yanadır. Özellikle Ortadoğu'da yaşanan gelişmeler ülkemizde kaygıyla izlenmektedir. Savaş ve terör insan haklarının ve demokrasinin, daha da önemlisi emeğin, işçi hak ve özgürlüklerinin en büyük düşmanıdır. Türk işçileri başta Ortadoğu olmak üzere tüm dünyada savaşların sona ermesini, dünyaya barışın egemen olmasını istemektedir.

Bu konferansın dünya barışına ve sosyal refaha hizmet etmesini temenni ederiz.

TİSK Genel Sekreteri Bülent Pırlar'ın konuşması

Türk İşveren Delegasyonu ve şahsım adına bu oturum için en iyi dileklerimi sunuyorum, konferans başkanlığına seçilmenizden ötürü sizi en içten dileklerimle kutluyorum.

Bu yıl düşünce ve tartışma için malzememiz oldukça çok. Küreselleşmenin sosyal boyutuna ilişkin Dünya Komisyonu tarafından hazırlanan "Adil bir küreselleşme: Herkes için fırsat yaratılması" başlıklı rapor etraflı bir tartışma gerektiren kapsamlı bir çalışmadır. Konferans da böyle bir çalışma için mükemmel bir forum sağlamıştır. Genel müdürün bu yılki raporunun da küreselleşmenin sosyal boyutunu temel alması vesilesiyle, küreselleşmenin sosyal boyutu üzerinde kısaca duracağım ve Türk işverenlerin konunun çeşitli açalarına ilişkin görüşlerini anlatacağım. Kuşkusuz hepimiz raporda ele alınan piyasa ekonomisi, demokrasi,

hukukun üstünlüğü, mülkiyet hakları, insan onuru, eşitlik ve özgürlük gibi temel değerlerde mutabıkız. Ayrıca, küresel piyasa ekonomisinin önemli yararları olduğunun ve ekonomik, politik ve sosyal gelişme için büyük ve verimli potansiyeli olduğunun anlaşılması olmasından memnuniyet duyuyoruz. Konuya ilişkin olarak ülkemizden örnek vermek gerekirse; Türkiye 1980'lerin başında ekonomisini ve ticaretini serbestleştirmek amacıyla aldığı önlemler sayesinde, ihracatını 20 yılda 20 kat artırmayı başarmıştır. Bugünün dünyasında küresel bir aktör olmak kolay bir iş değil, zorluklarla yüzleşmek zorundasınız. Ancak refahın artırılması ve düzgün işlerin yaratılması için küreselleşmeden yararlanmayı isteyen bütün ülkeler bu doğrultuda risk ve girişim almaya hazırlanmalıdırlar. Türk işverenleri olarak, bu raporda yer alan;

- Özel sermaye akışının alanı genişlemelidir,
- Eğitime ilişkin uluslararası eylemler teşvik edilmelidir;
- Uluslararası eylem ve dayanışma tarafından desteklenen daha iyi bir sosyal korumaya ihtiyaç vardır,
- Uluslararası ekonomik politikalar düzgün işi artırmalıdır,
- Tam istihdam önde gelen uluslararası hedeflerden biri olmalıdır,

gibi çeşitli öneri ve tavsiyelere katılıyoruz. Bununla beraber, ILO'nun temel çalışma standartlarına ilişkin olarak, söz konusu standartları onaylamış ve henüz onaylamamış ülkeler arasında bir fark görmek istiyoruz. Raporda da belirtildiği gibi bugün, evrensel boyuta ulaşmış söz konusu temel çalışma standartları, küresel ekonomide çalışma hayatına ilişkin asgari kuralları oluşturmaktadır. Daha çok çalışma hayatında temel hakları tanımlayan standartlar olarak bilinen sekiz temel ILO Konvansiyonunu halihazırda onaylamış olan ülkelerin

işverenleri olarak, henüz bu konvansiyonları kabul etmemiş ülkelere karşı uluslararası ticarete ayrımcı önlemler konulmasına ilişkin tavır almak zorunda kalıyoruz. Ancak bu arada ILO'nun, normlarını piyasa ekonomisi çerçevesinde reforme etmesini zorunlu görüyoruz. “Yeni çalışma türleri”nin, çağımızın ekonomik, sosyal modeline temel oluşturan “esneklik” uygulamaları ile ILO sistemi içerisine çekilmesi gereklidir.

Küreselleşmenin somut bir diğer verisi ise “sosyal diyalog”dur. Son yıllarda ülkemizde sosyal diyalog süresince çok önemli bir yol kat ettiğimizi söylemek yanlış olma-yacaktır. Bu süreç sayesinde başta İş Kanunu olmak üzere Sendikalar Yasası, Toplu Sözleşme yasası, Sosyal Güvenlik Yasası masaya yatırılmakta; Türkiye adeta yeni bir “sosyal reform paketi”ni kesimlerarası işbirliği ile oluşturmaktadır. Bu vesileyle söz konusu oluşuma öncülük eden Sayın Bakanımıza ve İşçi Konfederasyonu temsilcilerimize teşekkür etmek istiyorum.

2004 yılında Türkiye'nin AB içerisinde yol haritasını çizecek olması, küreselleşmenin uluslararası dayanışma ilkesinin en belirgin ve somut örneklerinden birisini oluşturacağı gibi, Türkiye'nin bulunduğu bölgedeki demokratikleşme, laiklik, çağdaşlaşma eğilimlerini güçlendirecektir. Ayrıca Türkiye, ILO'nun eşit davranma ve ayrımcılık yapmama ilkelerine de böylelikle uyum sağlamış olacaktır. Sözlerimi Türk işverenlerin, adil bir oyun olduğu sürece hepimizin küreselleşmeden kazanacağına ilişkin inancını yineleyerek bitirmek istiyorum. Ancak küreselleşmenin gezegenimizde yaşayan herkes için düzgün yaşam ve iş vaad eden bir süreç haline getirilmesi amacıyla, uluslararası çalışmaların ve işbirliğinin sürdürülmesine ilişkin genel bir fikir birliği içinde olduğumuza inanıyorum.

ILO Konferansı balıkçılık sektöründe çalışma koşullarını ve güvenliği iyileştirmek üzere harekete geçiyor

ILO Conference moves to improve safety, working conditions in fishing sector

ILO'nun Haziran ayında gerçekleşen yıllık konferansına katılan delegeler, en tehlikeli sektörlerden biri sayılan ve tüm dünyada yaklaşık 35 milyon kişinin çalıştığı balıkçılık sektöründe çalışma koşullarını ve güvenliği iyileştirmek üzere önemli bir adım attılar.

ILO'nun Balıkçılık Sektörü Komitesi, 1950 ile 1966 yılları arasında kabul edilen mevcut ILO standartlarını (beş Sözleşme ve iki Tavsiye Kararından oluşmaktadır - Not 1) değiştirerek bu alanda yeni uluslararası hukuki belgeler hazırlamaya yönelik ön görüşmelerini 15 Haziran 2004 tarihinde tamamladı.

ILO Genel Müdürü Juan Somavia konuya ilişkin olarak şu görüşleri dile getirdi: “Balıkçılıkla uğraşan tek kişinin bile Sözleşmenin koruyucu ağlarının dışına düşmemesi elbette çok önemlidir. Dünyada sayıları 35 milyonu bulan ve çoğu halen çalışma standartları dışında bulunan balıkçılar açısından bu yeni adım, güvenli biçimde insana yakışır bir kazanç elde etmelerini sağlayacak çalışma koşulları anlamına gelmektedir.”

Gelecek yıl yapılacak daha ileri düzeydeki görüşmeler ardından kabul görmesi halinde bu yeni standartlar balıkçılık sektöründe son birkaç on yılda meydana gelen ve bir protein kaynağı olarak balığın daha fazla tüketilmesiyle sonuçlanan değişiklikleri yansıtacaktır. Çeşitli ürünleriyle balıkçılık sektörünün, dünya ticaret hacmine yılda yaklaşık 50 milyar dolarlık katkısı vardır.

Gündemdeki yeni çalışma standartları mevcut ILO standartlarının kapsamını daha da genişleterek tüm dünyadaki balıkçıların yüzde 90'ından fazlasını kapsar duruma getirecektir. Halihazırdaki Sözleşmeler ise bu sektörde çalışanların ancak yüzde 10'unu kapsayabilmektedir.

Yeni standartlar, balıkçılık sektöründe çalışan herkes için geniş bir kapsam getirmektedir. Bunların arasında, bu sektörde kendi hesabına çalışanlarla, ücretleri yakalanan balıktan pay biçiminde ödenenler de yer almaktadır. Yeni standartlar çeşitli ülkeler tarafından onaylanıp uygulanabilecek esnekliği taşımakta, bu sektörde sıkça görülen ve ILO'nun daha önceki raporlarında değinilen kazaları ve ölümleri azaltacak yeni hükümler içermektedir. Bu arada, geliştirilen yeni standartlarda uyum ve yürürlükle ilgili hükümler de yer almakta, böylece gerek çıkılan gerekse uğranılan limanlardaki devletlerin rolünü güçlendirmektedir.

ILO tahminlerine göre tüm dünyada balık avlama ve su kültürü ile ilgili işlerde çalışan yaklaşık 35 milyon kişi vardır. Bu insanların büyük çoğunluğu gelişmekte olan ülkelerde yaşamaktadır (Asya yüzde 83, Afrika yüzde 9 ve Güney Amerika yüzde 2.5). Diğerleri ise Kuzey Amerika, Avrupa ve eski Sovyetler Birliği'nin balık ihraç eden ülkelerine dağılmış durumdadır. Dünya balıkçılık filosu ise 1.3 milyon güverteli ve 2.8 milyon güvertesiz deniz

aracından oluşmaktadır ve bunların da çoğu gene gelişmekte olan ülkelerdedir. Dünyadaki toplam balık üretiminin yaklaşık yüzde 45'i küçük ölçekli balıkçılık işlerinden sağlanmaktadır (Not 2).

ILO tarafından yapılan tahminlere göre balıkçılık ve bununla ilgili işler en tehlikeli çalışma biçimleri arasında yer almaktadır. O kadar ki, kimi ülkelerde balıkçılık işinde çalışanlar arasındaki ölüm oranları itfaiyeciler ve güvenlik görevlilerinden bile daha yüksektir ve bu oranlar birçok durumda ulusal ortalamaların da üzerine çıkmaktadır. Sektördeki kaza sayısı ile ilgili genel bir rakam olmamakla birlikte, ölüm oranları çeşitli ülkelerde 100.000 çalışan başına 150 ile 180 arasında değişmektedir.

Bu sektörde mesleki güvenlik ve çalışma koşulları özel olarak önem taşımaktadır; çünkü balık, özellikle kabuklu deniz ürünleri birçok ülke açısından kritik bir besin kaynağıdır. Toplam hayvansal protein tüketimi içinde balığın payı kimi ülkelerde yüzde 6 kadarken diğerlerinde yüzde 30'a kadar çıkmaktadır. Daha varlıklı ülkelerin deniz ürünlerine yönelik talebi arttıkça, balıkçılık sektöründeki üretim ve istihdam da artış göstermektedir.

Bu alandaki yeni çalışma standartları bir bütün olarak sektöre özgü güç çalışma koşullarını, kıyı bölgelerindeki küçük teknelerde balıkçılık yapanlarla daha büyük teknelerde ve açık denizde daha uzun sürelerle çalışanların durumunu dikkate alacaktır.

* * * *

Not 1 - Çalışma Saatleri (Balıkçılık) Tavsiye Kararı, 1920 (No. 7), Asgari Yaş (Balıkçılıkta) Sözleşmesi, 1959 (No. 112), Tıbbi Muayene (Balıkçılar) Sözleşmesi, 1959 (No. 113), Balıkçıların Anlaşma Hükümleri Sözleşmesi, 1959 (No.114), Balıkçılarda Yeterlilik Belgeleri Sözleşmesi, 1966 (No. 125), Mürettebata (Balıkçılar) Sağlanacaklar Sözleşmesi, 1966 (No. 126), Mesleki Eğitim (Balıkçılar) Tavsiye Kararı, 1966 (No. 126).

Not 2 - Gıda ve Tarım Örgütü'ne (FAO) göre 2000 yılının önde gelen deniz ürünü ihracatçısı ülkeleri Tayland, Çin, Norveç, ABD, Kanada, Danimarka, Şili, İspanya, Endonezya, Viet Nam ve Hindistan'dır. İthalatçı ülkelerin başında ise Japonya, ABD, İspanya, İtalya, Fransa, Almanya, Birleşik Krallık, Hong Kong, Çin, Danimarka, Kanada ve Kore Cumhuriyeti gelmektedir.

Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Dünya Günü: Yeni ILO raporunun konusu ev hizmetlerinde çocuk işçiliği

World Day Against Child Labour: New ILO report highlights plight of children in domestic labour

ILO tarafından 11 Haziran 2004 tarihinde açıklanan yeni bir rapora göre ev hizmetlerinde çocuk işçiliği yaygın ve giderek artan bir olgudur; raporda belirtildiğine göre, en başta kızlar olmak üzere, yaklaşık 10 milyon kadar çocuk bu gizli sömürü ağında çoğu kez istismar ve şiddete, ayrıca sağlıkla ilgili çeşitli risklere maruz kalmaktadır.

“Yardım Eli mi, Kölelik mi? Ev hizmetlerinde çocuk işçiliği olgusunun kavranması ve karşı harekete geçilmesi” (Not 1) başlıklı rapor, kimileri daha 10 yaşında olan bu çocukların küresel ölçekte maruz kaldıkları sömürüyü ilk kez belgeleriyle gün ışığına çıkarmaktadır.

ILO'nun Çocuk İşçiliğinin Ortadan Kaldırılması Uluslararası Programı (IPEC) tarafından hazırlanan rapor, ev işlerinde kimi örneklerde tehlikeli biçimlerde çalıştırılan çocukların çektiklerini ortaya koymaktadır. Rapor, 3. Dünya Çocuk İşçiliğine Karşı Mücadele Günü öncesi yayınlandı.

Ev işlerinde çalıştırılan çocuklar kendi toplumlarında genellikle “görünmez” durumdadırlar. Pek az ücretle ya da hiç ücret almadan saatlerce çalışırlar; çoğu kez istismara maruz kaldıkları gibi, genellikle ne oyun oynayabilir ne de okula gidebilirler.

Rapor, tüm dünyada bu konumda olan çocukların sayısını kesin olarak belirlemenin güçlüğüne kabul ettikten sonra, bunların bugün dünyada çeşitli işlerde çalışan 200 milyon çocuk içinde önemli bir paya sahip olduğunu belirtmektedir. Bu arada, ev işlerinde çalıştırılan çocukların sayısı konusunda kimi ülkelerde yapılan tahminlere de yer verilmektedir. Örneğin, buna göre evlerde çeşitli hizmetlerde çalıştırılan çocukların sayısı Endonezya'da 700 bin, Brezilya'da 559 bin, Haiti'de 250 bin, Pakistan'da 260 bin, Kenya'da 200 bin

ve Sri Lanka'da da 100 bindir (Not 2).

ILO Genel Müdürü Juan Somavia konuya ilişkin şunları söylemiştir: “Milyonlarca çocuk, evlerinden ailelerinden uzakta gündelik işler yapan kişiler olarak gece gündüz çalışmaktadır. Bu çocukların hemen hepsi sömürülmektedir, tehlikeli işlere koşturulmaktadır ve başka biçimlerde istismar edilmektedir. Bunun hemen önüne geçilmelidir.”

Rapor, ev işlerinde çalıştırılan çocukları, yasal çalışma yaşının altındaki yaşlarda ya da bu yaşın üzerinde, 18 yaşından küçük olup çalıştıkları evlerde sömürü ilişkilerine maruz kalanlar olarak tanımlamaktadır. Bu çocukların çoğu çok küçük yaşlardadır. Örneğin Haiti'dekilerin yüzde 10'u 10 yaşından küçüktür ve Fas'ta “başkalarının evlerinde çalıştırılan” çocukların yüzde 70'i 12 yaşın altındadır.

Raporu hazırlayan Dr. June Kane şöyle demektedir: “Bu çocuklar sonuçta bir işyerindedirler, ama iş denetiminin dışında kalmaktadırlar. Böylece bu çocuklar, sömürünün yanısıra, istismar ve şiddete maruz kalma riski altındadırlar. Sömürü ve istismar kapalı kapılar ardanda kaldığı için hep ihmal edilmiş olan ev hizmetlerinde çocuk çalıştırma olgusuna dikkat edilmesi büyük önem taşımaktadır.”

Raporda belirtildiğine göre ev işlerinde çalışan 16 yaşından küçük kız sayısı, başka herhangi bir sektörde çalışan kız sayısından daha fazladır. Guatemala, Brezilya ve Kosta Rika gibi ülkelerde ev işlerinde çalıştırılan çocukların yüzde 90'ından fazlası kızlardır.

Rapora göre çocukları başka evlerde çalışmaya iten etmenler arasında kadınların ve kız çocukların statüsü, aile ve çocuk yoksulluğu, bu tür hizmetlerin taşıdığı risklerin bilinmemesi, sayıları giderek artan AIDS

öksüzleri ve geleneksel hiyerarşi yapılarının varlığını sürdürmesi yer almaktadır. Bu tür etmenlerin yanısıra, ev işlerini “çekici” kılan etmenler arasında da bunun evliliğe hazırlık olarak görülmesi, nüfusun kimi kesimlerinin hiyerarşiyi pekiştirecek biçimde zenginleşmesi ve borç ödeme yükümlülükleri sayılabilir. Dahası, çocukları evlerinde çalıştıranlar hayırsever kişiler ya da geniş ailenin bir parçası olarak da görülebilmektedir.

Ancak, rapora göre, başkalarının evlerinde çalışan çocuklar için durum büsbütün umutsuz değildir. Asya, Orta ve Güney Amerika ile Afrika'daki ILO deneyimleri, sosyal ve ulusal kurumların güçlendirilmesiyle, ana babalara gelir ve kredi anlamında imkanlar sunulmasıyla ve benzer girişimlerle asgari çalışma yaşının altındaki çocukların bu işlerden başarılı biçimde çekilmelerinin mümkün olduğunu göstermektedir.

ILO'nun Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi Uluslararası Programı (IPEC) Direktörü Frans Röselaers, “ev hizmetlerinde çocuk işçiliğinin insan yeteneklerinin ve potansiyelinin boşa harcanması anlamına geldiğini” belirttiikten sonra şöyle devam etmektedir: “ILO işbirliği programı kapsamında geliştirilen yapıcı ve

sürdürülebilir çözümler sayesinde tüm dünyadaki hükümetler, işverenler ve çalışanlar artık bu istismara bir son verecek konuma gelmişlerdir.”

ILO 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'nü 2002 yılında sorunu gündeme daha fazla yerleştirmek, başta en kötü biçimleri olmak üzere çocuk işçiliğine karşı küresel harekete dikkat çekmek için başlatmıştır.

Ankara'da düzenlenen Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü etkinlikleri için bkz. “IPEC'TEN HABERLER”.

* * * *

Not 1 - “Yardım Eli mi, Kölelik mi? Ev hizmetlerinde çocuk işçiliği olgusunun kavranması ve karşı harekete geçilmesi” (Helping Hands or Shackled Lives? Understanding child domestic labour and responses to it), Uluslararası Çalışma Ofisi, 2004, ISBN 92-2-115747-4. Raporun kopyası için: www.ilo.org/childlabour ya da communication@ilo.org adreslerine başvurulabilir.

Not 2 - Bu çalışmanın kapılar ardında kaldığı gözetilerek bütün rakamlar göstergesel olarak değerlendirilmelidir.

ILO 86 milyon göçmen işçiye adil davranılması için bir plan benimsedi

ILO adopts plan to give fair deal to 86 million migrant workers

ILO yıllık Konferansı, küresel ekonomide yer alan 86 milyon göçmen işçiye daha adil davranılmasına ilişkin yeni bir plan benimsedi.

92. Uluslararası Çalışma Konferansı tarafından benimsenen eylem planı, göçmen işçilerin uluslararası çalışma standartları hükümleri kapsamına alınmalarını ve bu işçilerin yürürlükteki ulusal iş ve sosyal güvenlik yasalarından yararlanmalarını öngörmektedir.

ILO Genel Müdürü Juan Somavia konferans Göçmen İşçiler Komitesi'ni oluşturan 119 üye ülkenin hükümet, işçi ve işveren kuruluşu temsilcilerinden oluşan delegelere hitaben yaptığı konuşmada, “göçün dünyanın karşı karşıya olduğu en ihtilafli konulardan biri olduğuna” işaret etti ve hazırlanan eylem planının “çalışanlar arasında en güç durumda olanların haklarını koruyan ve gelecek için kilometre taşı oluşturan önemli bir kazanım olduğuna” dikkat çekti.

Komite iki hafta süren görüşmelerin ardından, temel haklar açısından işçi göçüne ilişkin, bağlayıcı olmayan çok taraflı çerçeve öngören bir eylem planının hazırlanması ve uluslararası ve çok taraflı kuruluşlarla birlikte göçmenliği konu alan bir ILO diyalogu oluşturulması konusunda mutabakata vardı.

Hazırlanacak çerçeve aşağıdaki konulara ilişkin uluslararası kılavuzları içerecektir:

- İşçi veren ülkelerle işçi alan ülkeler arasında, düzenli göç kanalları, sosyal güvenlik kapsamının genişletilmesi, ülkeye gönderilen paraların yatırımlarda kullanılması, entegrasyon ve sosyal kapsamının yaygınlaştırılması gibi başlıkları kapsayan anlaşmalar yapılması dahil olmak üzere “yönlendirilmiş göç.”
- Göçmen işçilere insana yakışır iş imkanları sunulması.

- Göçmen işçi getiren büroların ILO sözleşmeleri ve tavsiye kararları çerçevesinde lisansa bağlanması ve denetlenmesi; bu büroların işlerini net ve uygulanabilir hukuki sözleşmeler yoluyla yapmalarının sağlanması.
- İstismarcı uygulamaların, göçmen kaçakçılığının ve insan satışının önlenmesi; insan haklarının gözetilmesi ve belirli kurallar dışı işçi göçüne karşı mücadele edilmesi.
- Kadın erkek bütün göçmen işçilerin, belirli meslekler ve sektörlerde karşılaştıkları özel risklerin ele alınması; bu arada temizlik açısından riskli, alt statüde ve tehlikeli işlerde çalışanlarla ev hizmetlerindeki kadınların ve enformel ekonomide çalışanların durumlarına özel önem verilmesi.
- İş denetimlerinin daha gelişkin hale getirilmesi; göçmen işçilerin şikayetlerini dile getirebilecekleri ve herhangi bir misilleme kaygısı duymadan çözüm bulabilecekleri kanallar oluşturulması.
- Bütün göçmen işçilerin ilgili uluslararası çalışma standartlarından ve ilgili hükümlerden yararlanabilmelerini sağlayacak önlemler alınması.
- Bütün göçmen işçilerin gittikleri ülkelerdeki çalış-
- ma yasasından ve sosyal güvenlik yasalarından yararlanabilmelerini sağlayacak önlemler alınması.
- Geri dönüşü özendirerek, geri dönülen ülkeyle yeniden bütünleşmeyi, sermaye ve teknoloji transferini sağlayacak politikaların uygulamaya konması.

Komite tarafından hazırlanan rapor ILO'yu, göç hareketlerinin yönetilmesine ilişkin çerçeveyi 2005 yılı Kasım ayında yapılacak toplantısında ILO Yönetim Kurulu'na sunmaya davet etmiştir. ILO bu arada uzmanlarla toplantılar düzenleyecek ve Üye Devletlerden kendi örnek uygulamalarını ILO'nun teknik işbirliği çalışmalarıyla yaygınlaştırılacak kılavuzlara katmalarını isteyecektir. Bu arada, göç hareketleri açısından yeni yeni ön plana çıkan ülkelerin kapasitelerini artırmaya yönelik çalışmalara özel önem verilecektir.

ILO Genel Müdürü Juan Somavia'nın da belirttiği gibi ILO, kendine özgü üçlü yapısı doğrultusunda "hassas ve tartışmalı siyasal konularda" herhangi bir oylamaya başvurulmaksızın mutabakata varabilmiştir. Komite Başkanı Senegal Çalışma ve İstihdam Bakanı Yero De, eylem planının "uluslararası göç gibi zorlu bir konunun dalgalı sularında yol alma ve ileriye yönelme imkanları yarattığını" söylemiştir.

Yönetim Kurulu yeni başkanını seçti ve küreselleşme tartışmaları ile ilgili raporu görüştü

Sendika Özgürlüğü Komitesi Küba, Venezüela, Zimbabwe ve diğer ülkelere atıfta bulundu

Governing Body elects new Chairman, hears report on globalization debate Committee on Freedom of Association cites Cuba, Venezuela, Zimbabwe, others

ILO Yönetim Kurulu, Fransız Hükümeti delegesi Philippe Séguin'i 2004-2005 dönemi başkanı olarak seçti. Oturumda ayrıca adil bir küreselleşmede ILO'nun rolünü ele alan rapor da görüşüldü.

Yönetim Kurulu'nun Haziran ayında yapılan 290. oturumunda, ILO Sendika Özgürlüğü Komitesi tarafından hazırlanan rapor da dahil olmak üzere başka gündem maddeleri de ele alındı.

Philippe Séguin 2003-2004 dönemi oturumlarında başkan olarak görev yapan Kore Cumhuriyeti elçisi Eui-Yong Chung'un yerini almıştır. Mr. Séguin 1986 ile 1988 yılları arasında Fransa'da Sosyal İşler ve İstihdam Bakanı olarak görev almış, 1993-1997 döneminde de Ulusal Meclis Başkanı olarak görev yapmıştı. 2002 yılından bu yana ILO Yönetim Kurulu'nda Fransa delegesi olarak yer almaktadır.

Barbados İşçi Birliği Genel Sekreteri ve Yönetim

Kurulu'nda işçi kesimi sözcüsü olan Sir Leroy Trotman, işçi kesimi başkan yardımcılığı görevine yeniden seçilmiştir. Arjantin Sanayi Birliği Sosyal Politika Bölümü Başkanı olan, 1995-1998 yıllarında Amerikan Devletleri Örgütü'nde İşveren Grubu Başkanı olarak görev yapan Daniel Funes ise işveren kesimi Başkan Yardımcılığına getirilmiştir.

Bu üç kişi 2004-2005 döneminde ILO Yönetim Kurulu adına görev yapacaklardır. Yönetim Kurulu ILO'nun icra organı olup yılda üç kez Cenevre'de toplanmaktadır. Kurul izlenecek politikalara ilişkin kararlar almakta ve 177 üye devleti bulunan kuruluşun program ve bütçesini hazırlamaktadır.

Konferans görüşmeleri

Yönetim Kurulu, ayrıca, Küreselleşmenin Sosyal Boyutu Dünya Komisyonu tarafından hazırlanıp 2004 yılı Şubat ayında yayınlanan ve 92. Uluslararası Çalışma Konferansı'nda tartışılan raporda gündeme getirilen belli başlı konuların etkin ve etkili biçimde nasıl ele alınabileceğine ilişkin önerileri dinlemiştir.

ILO Genel Müdürü Juan Somavia konuya ilişkin şunları söylemiştir: “Komisyonun ILO'ya verdiği mesaj, görevlerimizin ve bileşimimizin ışığında bize düşen özel görevin adil bir küreselleşmeyi hedef alması gerektiği yönündedir.”

Somavia, Dünya Komisyonu tarafından ortaya konulan meselelerin nasıl ele alınabileceğine ilişkin önerileri özetlemiştir. Bu yıl Şubat ayında açıklanan rapor, küresel ekonomi ve bunun sosyal öğelerine ilişkin yeni saptamalar içermektedir. Somavia, 2006-2009 dönemi için yeni bir stratejik politika çerçevesi, program ve bütçeyi de öngören bu önerilerin bir konuda somut bir kılavuz işlevi göreceğini belirtmiştir: “ILO, Yönetim Kurulu'nun ve Konferansın tasvip ettiği raporda yer alıp kendi görev alanına giren belli başlı konulara etkin ve etkili biçimde nasıl yaklaşabilir? Çıkış noktası, Dünya Komisyonu raporunun siyasal etkisinin muhtemelen daha önceki bütün beklentilerin ötesine geçtiğinin saptanması olmalıdır. İnsana yakışır işin küresel bir amaç olması gerektiği mesajı hala yankı bulmaktadır.”

Bu yeni politika çizgileri Yönetim Kurulu'nun Kasım ayında yapacağı bir sonraki toplantısında ele alınacaktır.

Sendikalaşma Özgürlüğü

Yönetim Kurulu, ILO Sendikal Özgürlükler Komitesi'nin 334. raporunu onaylamıştır. Mayıs-Haziran döneminde yapılan toplantılarda Komite 15 durumu ele almıştır. Şu anda Komite'nin elinde toplam 108 dosya bulunmaktadır.

Komite, sendikalaşma özgürlüğündeki durum açısından Küba, Venezüela ve Zimbabve'ye özel olarak dikkat çekmiştir.

Küba söz konusu olduğunda Komite, 2003 yılı Kasım ayında yaptığı doğrudan temas misyonu gönderme önerisinin bu ülke Hükümeti tarafından kategorik biçimde reddedilmesinden duyduğu üzüntüyü dile getirmiştir.

Komite, yasalarla oluşturulan sendika tekeli konusunda Hükümete çağrıda bulunarak işçilerin mevcut sendika örgütlenmesinden bağımsız olarak kendi tercihlerine göre sendikalarda örgütlenebilmelerini sağlayacak yeni hükümler ve önlemlerin benimsenmesini istemiştir.

Venezüela'daki durumu ele alan Komite, Hükümete karşı iki davayı görüşmüştür. Bu davalardan biri Venezüela işçi kuruluşları (CTV, UNAPETROL ve FEDEUNEP), diğeri ise işveren örgütü (FEDECAMARAS) tarafından açılmıştır.

Venezüela'daki işçi kuruluşları ile Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu (ICFTU) tarafından açılan birinci dava konusunda Komite, CTC Başkanı Carlos Ortega'nın tutuklanma emrinin geri alınması, bu kişinin herhangi bir müdahale ile karşılaşmadan ülkesine dönüp sendikal faaliyetlerini sürdürmesine izin verilmesi için bu ülke Hükümeti nezdinde ısrarlı taleplerde bulunmuştur.

FEDECAMARAS ile Uluslararası İşverenler Örgütü (IOE) tarafından getirilen ikinci dosyada ise Komite, yaklaşık bir yıl kadar önce ileri sürülen iddiaların ciddiyetini hatırlatmış ve Hükümetin henüz bu iddiaların büyük bölümünü yanıtlamamış olmasından duyduğu endişeyi dile getirmiştir. Komite, FEDECAMARAS başkanı Carlos Fernandez hakkında tutuklama kararı çıkartılmasını ayrımcı bir hareket olarak değerlendirmiş, bu hareketin söz konusu kişiyi etkisizleştirmeye ya da işveren kesimi adına gösterdiği faaliyetler karşısında misillemeye yönelik olduğunu belirtmiştir.

Zimbabve ile ilgili dosya ise ülkedeki sendika liderlerinin ve Zimbabve Sendikalar Kongresi (ZCTU) üyelerinin tutuklandıkları yolundaki iddialarla ilgilidir. İleri sürüldüğüne göre bu ülkede yetkililer ve polis 2003 yılı Ekim ve Kasım aylarında ardı ardına gelen müdahalelerle sendikacıları çalışmalarından alıkoymuş ve çeşitli baskılara başvurmuştur.

Komite, Hükümetin 2003 yılı Ekim ve Kasım aylarındaki müdahalelerin ZCTU içindeki siyasi unsurların tahrikleri sonucu ortaya çıktığı yolundaki açıklamasına yanıt olarak, sendika faaliyetlerinin yalnızca mesleki konularla sınırlanamayacağını, Hükümetin izlediği politikaların ve yaptığı tercihlerin işçilere yansıacağından bunların da sendikal faaliyetler kapsamına gireceğini hatırlatmıştır. Nitekim ülkedeki gösteriler de, hayat pahalılığı ve sendikal hakların kısıtlanması gibi konulardan kaynaklanmıştır.

Komite, Çin'deki **Hong Kong Özel İdari Bölgesi** ile ilgili dosyayı da ele almıştır. Burada konu, Kamu Görevlileri Ücret Ayarlaması Emri ile kamu görevlilerinin ücretlerinin hükümet tarafından tek

tarafı olarak azaltılmasıdır. Komite bu konuda Çin Hükümetinden gecikmeksizin toplu sözleşme imkanları sağlayacak mekanizmalar oluşturmasını ve doğrudan devlet yönetiminde görev almayan kamu çalışanlarına istihdam koşulları ve ücretleri konusunda işveren konumundaki kamu birimleri ile pazarlık imkanları sağlamasını talep etmiştir.

Komite son olarak **İsveç** Hükümetine ilişkin bir dosyayı ele almıştır. Dosya, yeni emeklilik yasası çerçevesinde emeklilik yaşının belirlenmesi ile ilgili görüşmelere Hükümetin müdahale ettiği iddialarından oluşmaktadır. Hükümetin 2003 yılı Haziran ayında sosyal taraflarla görüştüğünü hatırlatan Komite, Hükümetten bu konuda taraflara bilgi vermesini talep etmiştir. Komite Hükümetten ayrıca gerekli önlemleri alarak, emeklilikle ilgili olup sonuçlanmış bütün anlaşmalara geçerlilik süresi içinde tamamıyla uyulmasını istemiştir.

Sonuçta Yönetim Kurulu, Komite'nin yukarıda belirtilen konularla birlikte 12 dosyaya ilişkin tavsiye kararlarını onaylamıştır.

ILO, HIV/AIDS'in çalışma yaşamına etkilerine ilişkin ilk küresel analizinin sonuçlarını açıkladı

ILO tahminlerine göre bugün ekonomik olarak aktif yaşlardaki 36.5 milyon kişide HIV var ve 2005 yılına gelindiğinde toplam işgücü AIDS yüzünden 28 milyon kişi kaybedecek

ILO issues first global analysis of HIV/AIDS impact on the world of work

Estimates 36.5 million working age persons now have HIV, 28 million lost to world labour force by 2005

ILO tarafından 12 Temmuz'da açıklanan bir rapora (Not 1) göre bugün tüm dünyada çalışma yaşında olan kişilerden 36.5 milyonunda HIV var ve 2005 yılına gelindiğinde, salgının başlamasından bu yana geçen süre içinde işgücünün AIDS ölümleri nedeniyle uğradığı kayıp 28 milyona ulaşacak.

Dahası, ILO'nun tahminlerine göre, tedavi hizmetlerine erişim arttırılmadığı takdirde HIV/AIDS yüzünden ölen çalışanların toplam sayısı 2010 yılında 48 milyona, 2015 yılında da 74 milyona çıkarak bu hastalığı çalışma yaşamında ölümlere yol açan birinci etmen durumuna getirecektir.

Sahra Güneyi Afrika, Asya, Latin Amerika ve Karayipler

bölgesindeki 50 ülkeye ilişkin yeni analiz (Not 2), HIV/AIDS'in gayri safi yurtiçi hasıla (GYH) ve kişi başına GYH artış hızlarını önemli ölçüde yavaşlatacağına işaret etmektedir. Bu etki, uzun yıllar boyunca oluşan "insan sermayesinin" tahribi ve gerek işçilerin, gerekse işverenlerin ekonomi için mal ve hizmet üretme kapasitelerinin zayıflamasıyla ortaya çıkacaktır. "İnsanların ölmeleri ve hastalığın insanları güçten düşürücü etkileri yüzünden üretimi ve istihdamı korumak, yoksulluğu azaltmak ve kalkınmayı daha ileri noktalara taşımak güçleşeceği gibi, zengin yada yoksul bütün ülkelerin sırtındaki yük de ağırlaşacaktır."

ILO raporu 11-16 Haziran tarihlerinde Tayland'ın Bangkok kentinde yapılan 15. Uluslararası AIDS

Konferansı'na sunuldu. Rapor, Birleşmiş Milletler ve diğer kaynaklardan derlenen yeni geliştirilmiş demografik ve epidemiolojik verilere dayanılarak hazırlanmıştır. Bu raporla, HIV/AIDS'in çalışma yaşamı üzerindeki etkilerine ilişkin küresel projeksiyonlar ilk kez yapılmıştır.

Temel bulgular

Raporda yer alan bazı temel bulgular şunlardır (Not 3):

- UNAIDS'in 15-49 yaş grubunda olup HIV enfeksiyonlu olarak saptadığı 35.7 milyon kişinin 26 milyonu çalışanlardır. 64 yaşına kadar olanlarla evlerinde ya da dışarıda enformel sektör kapsamında çalışanlar da buna dahil edildiğinde tahmini HIV'lı insan sayısı 36.5 milyona çıkmaktadır.
- HIV/AIDS'in çalışanlar üzerindeki doğrudan etkisi iki yönlüdür. On milyonlarca insan bu yüzden ölürken, bir de hastalığın etkisiyle çalışma yaşamından çekilmek zorunda kalan milyonlarca insan vardır. ILO tahminlerine göre, bu hastalık nedeniyle çalışmayan insan sayısı 1995 yılında 500 bin iken bu sayı 2005 yılında 2 milyona yükselecektir. 2015 yılına gelindiğinde ise HIV/AIDS yüzünden çalışamaz duruma gelen insan sayısı iki kat artarak 4 milyona ulaşacaktır.
- Ekonomik olarak faal durumdaki diğerleri ise, mesai arkadaşlarının HIV/AIDS yüzünden ölmesi nedeniyle daha ağır bir ekonomik yükün altına gireceklerdir. Bu yük, HIV'in hiç olmadığı koşullara göre 2015 yılında yüzde 1 daha ağırlaşacaktır (Sahra Güneyi Afrika'daki yük artışı yüzde 5 oranında gerçekleşecektir).
- HIV/AIDS'li bir kişinin evindeki diğer yetişkinler üzerindeki hasta bakım yükü de artacaktır. 2015 yılı için tahmin edilen ağırlık artışı yüzde 1'dir (Sahra Güneyi Afrika'da yüzde 6).
- Resmen işgücüne dahil sayılsalar da sayılmaları da, ekonomik olarak faal yaşlardaki yetişkinler, özellikle Afrika, Asya, Latin Amerika ve Karayipler'deki gelişmekte olan ülkelerde ekonomik anlamda üretken işlerini bırakıp yakınlarına bakmaya yönelmek zorunda kalabileceklerdir. Bu demektir ki, HIV/AIDS yüzünden 2 milyon kişi çalışamaz duruma gelirse, bunların dışında 2 milyon kişi daha bakımla ilgili görevleri yüzünden işlerini bırakabileceklerdir. Böylece, bakım görevi aynı aileden veya haneden kişilerin üzerindeyse, hastalığın doğrudan etkilediği kişilerin yanı sıra bir de dolaylı etkilenen kişiler olacaktır.

ILO/AIDS Programı Direktörü Franklyn Lisk konuya ilişkin şunları söylemektedir: "HIV/AIDS'in işgücü ve aktif çalışma çağındaki diğer bütün kişiler üzerindeki etkileri, ekonomik büyüme ve kalkınmaya etkisi bazında ölçülebilir. HIV/AIDS salgını işçilerin hastalanmalarına ve ölmelerine neden olarak işgücünün beceri ve deney stokunu eritmektedir. Beşeri sermayedeki bu kayıp, yoksulluğun azaltılması ve sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması yolundaki Binyıl Kalkınma Hedeflerini de doğrudan doğruya tehdit etmektedir."

HIV/AIDS'den en fazla etkilenen ülkelerin bulunduğu bölge açık ara ile Afrika'dır. Bu bölgede 15-49 yaş grubuna ait HIV'lıların yüzdesi 7.7'dir. Salgının kişiler, haneler, toplum, kıtanın bütünü ve başka yerlerdeki etkisi, kimileri özellikle bu amaçla geliştirilen bir dizi ölçü ve göstergelere göre değerlendirilmiştir.

Makroekonomik ve toplumsal etki

ILO çalışmasına göre, HIV/AIDS'in işgücü üzerindeki doğrudan ve dolaylı etkileri makroekonomik terimlerle ölçülebilecek durumdadır. Etkinin 1992-2002 dönemi için ölçülebilir nitelik taşıdığı ülkelerde GYH büyüme hızı yılda yüzde 0.2'nin altında gerçekleşmiştir (bu yılda 25 milyar dolarlık bir büyüme anlamına gelmektedir). Kişi başına GYH'deki artış ise yıllık olarak yüzde 0.1'in altındadır (yılda kişi başına 5 dolarlık artış).

Rapor ayrıca şu noktalara dikkat çekmektedir:

- Salgın, HIV/AIDS'den en fazla etkilenen ülkelerde yaşayan kadınlar üzerinde katlanmış bir etki yaratacaktır. Kadınlar ister evlerinde ister dışarıda bir işte çalışsınlar, bu işleri bırakıp evdeki hastalara bakmak zorunda kalacaklardır. Ayrıca, HIV yaygınlık oranının en hızlı arttığı toplum kesimini genç kadınların oluşturduğunu da gözetmek gerekmektedir. Nihayet, ancak ailelerine yetecek kadar yiyeceğin üretildiği tarım işlerinin büyük ölçüde kadınların üzerine yıkıldığı yerlerde, AIDS'li olan yakına bakma, AIDS'den ölen kişiyle yitirilen geliri telafi etme, başta çocuklar ve yaşlılar olmak üzere ailenin diğer üyeleriyle ilgilenme gibi yükler yüzünden bu işlerden alıkonulma hanenin beslenmesini ve dolayısıyla bütün ailenin esenliğini tehdit eden bir duruma yol açacaktır.
- Salgından en fazla etkilenen ülkelerde HIV/AIDS, kamu kesimi ve özel kesimde işgücünün geniş bir bölümünün yanı sıra, tarımı, enformel ekonomiyi, kadınları ve çocukları da önemli ölçüde etkileyecektir. Rapora göre HIV/AIDS'in etkisi, HIV/AIDS yüzünden ölen eğitim ve sağlık personeli oranının 2010

yılında yüzde 40'a çıkabileceği eğitim ve sağlık sektörlerinde daha da ağır hissedilecektir.

- Salgından en fazla etkilenen ülkeler söz konusu olduğunda HIV/AIDS yoksul kırsal hanelerin ekonomik durumunu daha da bozmakta, kırsal toplulukların şoklara direnme gücünü tüketmekte ve zaten mevcut olan gıda sıkıntısını daha da ağırlaştırmaktadır.
- Çocuklar ana-baba koruyuculuğu ve yönlendiriciliğinden mahrum kalacaklar ya da okulu bırakıp çalışma yaşamına atılmak zorunda kalacaklardır. Ne var ki, bu işlerin çoğu çocukların fiziksel sağlıklarına zarar vermenin de ötesinde onları eğitim ve beceri imkanlarından yoksun bırakacaktır. Böylece, çocuk işçiliğini ortadan kaldırma ve sürdürülebilir kalkınmayı gerçekleştirme hedefleri de tehlikeye düşecektir.

Rapor şöyle demektedir: “Ulusal politikaların önündeki görev, insan sermayesi ile ilgili konuları ele almak, kamu mal ve hizmetlerinin sunumunu ve kalitesini güvence altına alacak araçlar geliştirmektir. Ayrıca, salgına karşı yanıtta kritik bir kitle eşliğine ulaşmak için, destekleyici ve elverişli bir politika uygulama ortamının yaratılması gerekir. Burada, gerekli yasal çerçevelerle birlikte, eğitim ve istihdam kapasitesinin sürekli kılınmasına, kalkınma stratejilerinin bir parçası olarak toplumla bütünleştirmeye ve yoksullukla mücadeleye özel önem verilmelidir.”

Rapor, çalışma dünyasının HIV/AIDS karşısında alması gereken tutumun çok yönlü olduğuna işaret etmektedir. Örneğin, ILO işyerlerini ilgilendiren bir konu olarak HIV/AIDS'e karşı mücadelede 2001 yılında “Davranış Kuralları” geliştirmiş, bununla işyerlerinde alınabilecek önlemlere yol göstermeyi amaçlamıştır.

Çeşitli ülkeler, işyerlerinde HIV/AIDS'in etkilerinin hafifletilmesi ve bu hastalığa yakalanan insanların haklarının korunması açısından önemli bir rol oynayabilecek yeni yasalar hazırlamış ya da mevcut yasaları bu gözle değiştirmişlerdir.

Kimi ülkeler, belirli alanlarda yoğunlaşan karşı önlemlere girişmişlerdir. Bu girişimler, salgına karşı hem önleme, hem de tedavi amaçlı önlemler içermektedir. Önlemler arasında ülke ölçeğinde sektörel politikalar geliştirilmesi, topluluklarda damgalama ve ayrımcılığın önlenmesi, işçilerde davranış değişikliğini öngören iletişim çalışmaları ve işyeri bazında tedavi program-

ları yer almaktadır. Nitekim, giderek artan sayıda işletme, bu sonuncu önlemi kârlılık ve büyüme açısından en az maliyetli girişim olarak değerlendirmektedir.

Ancak, tablo tamamen karanlık değildir. ILO bir yandan HIV/AIDS'in işgücü, kırsal topluluklar ve ekonomi üzerindeki yıkıcı etkilerinin altını çizerken, diğer yandan işyerlerinin karşı mücadele açısından vaat ettiği çözümlere dikkat çekmektedir.

Rapor koordinatörü Odile Frank konuya ilişkin şunları söylemektedir: “İşyeri, HIV/AIDS'e karşı kapsamlı bir yaklaşımın aracıdır. Çalışma, HIV/AIDS'le ilgili meselelerin konuşulabileceği bir işyerini de beraberinde getirir. Böylece, hastalığa karşı korunma yolları daha geniş bir kesime daha etkili biçimde ulaştırılabilir ve tedavi de verimli hale getirilebilir.”

ILO'nun kendine özgü üç taraflı yapısı başka kuruluşların sahip olmadıkları kimi imkanları da beraberinde getirmektedir. Bu sayede, hükümetler, işçiler ve işverenler el ele vererek, hastalıkla ilgili yaşamsal önemdeki mesajları dünyanın dört bir yanına ulaştırabilirler.

Daha fazla bilgi için: Thomas Netter (netter@ilo.org)
ILO İletişim Bölümü, Tel.:+4179/593-1366.

* * * *

Not 1 - “HIV/AIDS ve çalışma: Küresel tahminler, etki ve karşı hareket, ILO HIV/AIDS Programı ve Çalışma Dünyası” (HIV/AIDS and work: Global estimates, impact and response, The ILO Programme on HIV/AIDS and the World of Work), Uluslararası Çalışma Ofisi, Cenevre 2004, ISBN 92-2-115824-1. Ayrıca bkz. at www.ilo.org/aids.

Not 2 - Raporda kapsanan ülkeler, 2001 yılında HIV yaygınlık oranı yüzde 2'nin üzerinde tahmin edilen 40 ülke, 2001 yılı tahmini prevalansı yüzde 1.5 ile 2 arasında olan 5 ülke ve HIV/AIDS'li insan sayısının bir milyon üzerinde olduğu 5 ülkedir. Bunların arasında Sahra Güneyi Afrika'dan 35, Latin Amerika ve Karayipler'den 8, Asya'dan 5 ülke ile, daha gelişmiş 2 ülke yer almaktadır. Ülkeler ve bölgeler bazında bilgi veren Ana Tablo 1 için raporun 72. sayfasından başlayan bölüme bakılabilir.

Not 3 - HIV/AIDS salgınından etkilenen ve bu raporda yer alan 50 ülkede 15-19 yaş grubundaki HIV yaygınlık oranı 2003 yılı sonu itibarıyla yüzde 1'in altı ile hemen hemen yüzde 40 arasında değişmektedir. Ülkeler itibarıyla HIV yaygınlık oranı, her ana tabloda bölgeler ve alfabetik sıra gözetilerek bulunabilir. Diğer bütün veriler de bu şekilde sunulmaktadır. Sahra Güneyi Afrika, Asya, Latin Amerika ve Karayipler için nüfus ağırlıklı ortalama bölgesel HIV prevalansı da, 50 ülke ve gelişmiş bölgelere ait bilgilerle birlikte bu tablolarda bulunabilir.

ILO ANKARA'DAN HABERLER - NEWS FROM ILO ANKARA

“Politika ve Programlara Toplumsal Cinsiyete Dayalı Bakış Açısını Yerleştirme” çalışma toplantısı düzenlendi

Birleşmiş Milletler Kadın Çalışma Grubu, 7 Nisan 2004 tarihinde Toplumsal Cinsiyet (Gender Mainstreaming) konusu üzerine bir çalışma toplantısı düzenledi. ILO Genel Merkez Toplumsal Cinsiyet Bölümü Direktörü **Linda Wirth**'in yürüttüğü ve BM kuruluşlarından temsilcilerin katıldığı bu toplantı ILO Ankara Ofisi'nde yapıldı.

Gender Mainstreaming Workshop held for UN Gender Thematic Group

The UN Gender Thematic Group organized on 7 April 2004 a workshop on Gender Mainstreaming. The workshop was conducted by **Linda Wirth**, Director of Gender Bureau, ILO Headquarters. Representatives of all UN agencies attended the event which was held at the ILO Ankara premises

Ankara'da Dünya İşçi Sağlığı ve Güvenliği Günü etkinlikleri

28 Nisan Dünya İşçi Sağlığı ve Güvenliği Günü çerçevesinde ILO Ankara binasında tüm sosyal tarafların katıldığı bir etkinlik düzenledi.

World Day for Safety and Health at Work Activities in Ankara

On 28 April 2004 the ILO Ankara Office marked this day with a meeting held at the Ankara premises and attended by the social partners.

ILO Türkiye Direktörü Gülay Aslantepenin açılış konuşmasıyla başlayan bu etkinlikte işyerinde iş güvenliğinin, işçiler tarafından izlenmesini öngören ILO yayımının Türkçe tercümesi, "Çıplak Ayaklı Araştırma" Türk çalışma yaşamının ortaklarına tanıtıldı. Sözkonusu yayın ILO ve Türk Tabipler Birliği işbirliği sonucu Türkçeye kazandırılmıştı. TTB'den Başkan **Fusun Sayek** ve Program Koordinatörü **Neşe Çakıroğlu** toplantıda bu yeni yayın hakkında bilgi verdi.

Programın ikinci bölümünde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Baş Müfettişi **Sadettin Baysal**, son dönemde yürürlüğe konulan iş sağlığı ve güvenliği yönetmelikleri hakkında bir sunum yaptı.

30 Nisan'da İstanbul'da MESKA'nın (Meslek Hastalıkları ve İş Kazaları Araştırma ve Önleme Vakfı) düzenlediği **1. İşçi Sağlığı ve Güvenliği Sempozyumu**'nda Gülay Aslantepenin ILO'nun işyeri sağlığı ve güvenliği normları ile ilgili bir konuşma yaptı.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü'nün düzenlediği **18. İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası** çerçevesinde 4 Mayıs günü yapılan açılış töreninde ILO Türkiye Direktörü Gülay Aslantepenin bir konuşma yaptı.

Üniversitelerle İşbirliği

Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Politika Forumu'nun **Sendikalar ve Değişen İş Yaşamı** konulu araştırma projesi kapsamında ILO Ankara Direktörü Gülay Aslantepenin 13 Nisan 2004 tarihinde İstanbul'da akademisyenlerle görüşmelerde bulundu.

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü öğretim üyelerinden Dr. **Seyhan Erdoğan**'ın dersinde ILO hakkında bilgi vermesi için davet edilen ILO Türkiye Direktörü 12 Mayıs'da Üniversite'de bir sunum yaptı.

İŞ-KUR ve Boğaziçi Üniversitesi işbirliği ile 17-18 Haziran 2004 tarihinde İstanbul'da düzenlenen **Büyüme, İstihdam ve Aktif Politikalar** konulu uluslararası konferansa ILO'yu temsilen ILO Genel Merkez'den Peter Auer ve Gülay Aslantepenin katıldığı.

During the program, which started with the opening remarks of ILO Ankara Director Gülay Aslantepenin, the Turkish edition of "Barefoot Research: A Worker's Manual for Organising On Work Security" was launched. The translation and printing of the book was a joint project of the Turkish Medical Association. It aims to involve workers directly in OSH issues. TMA President **Fusun Sayek** and TMA Project Coordinator **Neşe Çakıroğlu** presented information about the new publication.

In the second part of the program, MOLSS Chief Labour Inspector **Sadettin Baysal** gave a presentation on the numerous new occupational safety and health regulations which have gone into effect in the context of the new labour code.

On 30 April Gülay Aslantepenin gave a speech on ILO norms at the **1st Occupational Health and Safety Symposium**, held in İstanbul and organized by MESKA (Occupational Diseases, Work Accidents Research and Prevention Foundation).

On 4 May 2004 ILO Ankara Director Gülay Aslantepenin gave a speech at the opening ceremony of the **18th Occupational Health and Safety Week**, organized by the Ministry of Labour and Social Security, Directorate General for Occupational Health and Safety.

Interaction with Universities

ILO Ankara Director Gülay Aslantepenin travelled to İstanbul on 13 April 2004 for discussions with academics of the Social Politics Forum at Boğaziçi University on their research project, **Trade Unions and the Changing Labour World**.

At the invitation Dr. **Seyhan Erdoğan**, faculty member at the Ankara University, Faculty of Political Science, Department of Labour Economics and Industrial Relations, the ILO Ankara Director presented a lecture on the ILO to the department's students on 12 May.

Peter Auer, EMP/ANALYSIS, ILO HQ and Gülay Aslantepenin represented the ILO at the **Growth, Employment and Active Policies** conference in İstanbul held 17-18 June 2004 and jointly organized by İŞ-KUR and Boğaziçi University.

Sosyal Taraflarla Etkinlikler

Milli Eğitim Bakanlığı, TİSK ve AB'nin ortaklaşa organizasyonu ile 4 Mayıs tarihinde yapılan **Eğitim Kurumu-İşletme Diyaloğu Uluslararası Konferansı**'na ILO Türkiye Direktörü katıldı.

ILO Genel Merkezi, İstihdam, Analiz ve Araştırma Dairesi Başkanı **Peter Auer** ve Entegrasyon-Uluslararası Politika Grubu'ndan **Ümit Efendioğlu** 29 Nisan tarihinde Ankara'da İŞ-KUR Genel Müdürü **Necdet Kenar** ile görüşmelerde bulundular ve Kocaeli'de Aktif İşgücü Piyasası Politikaları Pilot Proje'sindeki son gelişmeleri ILO Türkiye Direktörü ile birlikte yerinde incelediler.

ILO'nun katkılarıyla Türk Tabipler Birliği tarafından Türkçe'ye çevirilen **Çıplak Ayaklı Araştırma** kitabının eğitim programı 28-30 Mayıs 2004 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirildi. Kitabın yazarlarından ILO Cenevre Sosyo-Ekonomik Güvenlik Programı Uzmanı **Ellen Rosskam** ve Gülay Aslantepe bu programa katıldılar.

21-22 Haziran 2004 tarihlerinde AK Parti tarafından Ankara'da düzenlenen **Avrupa Birliğinde Uyum Sürecinde Ulusal Sosyal Politika Sempozyumu**'na Sosyal Diyalog Programları ILO uzmanlarından **Ludek Rychly** ILO yaklaşımını içeren bir konuşma yaptı. Etkinliğe ILO Türkiye Direktörü de katıldı.

Hollanda Dışişleri Bakanlığı'nın finanse ettiği ve Mamak'lı kadınlara iş olanağı sağlayacak **Kadınlar İçin Kadınlar** Matra projesinin 1 Temmuz'da yapılan değerlendirme toplantısına Gülay Aslantepe katıldı ve ILO'nun kadınlara yönelik "Kendi İşini Kur" aktivitelerini tanıttı.

12-13 Temmuz tarihleri arasında Türkiye Deri-İş Sendikası ile Avrupa Ayakkabı İşverenleri Konfederasyonu (CEC) ve Avrupa Tekstil ve Deri İşçileri Federasyonu **Ayakkabı Sektöründe 2. Ekonomik ve Sosyal Forum - Avrupa Birliği ve Aday Ülkeler** konulu bir toplantıyı İstanbul'da düzenledi. Bu etkinliğe ILO'yu temsilen Türkiye Direktörü katıldı ve sosyal diyalogun önemi üzerine bir konuşma yaptı.

Activities with the Social Partners

The International Conference on Training Institution-Enterprise Dialogue, organized in Ankara on 4 May by the Ministry of Education, TISK and EU was attended by the ILO Ankara Director.

Peter Auer (EMP/ANALYSIS) and **Ümit Efendioğlu** (INTEGRATION/IPG) ILO Headquarters came Ankara on 29 April to have discussions with **Necdet Kenar**, Director of İŞ-KUR (Turkish Employment Organization) and later travelled to Kocaeli with the ILO Ankara Director to oversee the recent developments on Active Labour Market Policies Pilot Project.

The Turkish Medical Association which published the Turkish edition of the manual **Barefoot Research** with ILO contributions, held a training program for its use in the workplace. One of the manual's authors **Ellen Rosskam** (ILO HQ, IPF/SES) and Gülay Aslantepe attended this program which took place 28-30 May in Ankara.

On 21-22 June 2004, the AK Party organized in Ankara the **Symposium on the National Policy in the Adaptation Process to the European Union**. **Ludek Rychly** of ILO Headquarters, IFP/DIALOGUE was invited as a speaker and presented the ILO perspective. The ILO Ankara Director also attended the event.

An evaluation meeting of the Dutch government-financed **Women for Women** Matra project was held on 1 July. This project aims to create employment opportunities for women in Mamak, Ankara. Gülay Aslantepe attended the meeting and described the ILO's Start-Your-Business income generating activities program.

On 12-13 July the Turkish Leather-Workers' Union, European Confederation of the Footwear Industry and European Textile and Leather Workers Confederation jointly organized the **2nd Economic and Social Forum in the Footwear Industry - EU and Accession States**. At the forum which took place in İstanbul, the ILO Ankara Director gave a speech on the importance of social dialogue.

IPEC'TEN HABERLER - NEWS FROM IPEC

ILO IPEC çerçevesinde kurulan Ankara Büyükşehir Belediyesi Sokakta Çalışan Çocuklar Merkezinden, 1994-1996 yılları arasında faydalanan çocukların 2004 yılı itibariyle durumlarını değerlendirmek üzere bir izleme çalışması başlatıldı. Bu çalışmanın Ağustos 2004 ayı içinde sonuçlanması planlanmaktadır.

4 Mayıs 2004 tarihinde Belçika Prensesi Mathilde Ankara Büyükşehir Belediyesi Sokakta Çalışan Çocuklar Merkezini ziyaret etti

Türkiye ile Belçika arasındaki ilişkileri geliştirmek için Türkiye'ye gelen Belçika Veliht Prensi Philippe'nin eşi Prenses Mathilde, 1994 yılında, ILO IPEC çerçevesinde kurulan ve ILO'nun finansal desteğini çektiği 1997 yılından bu yana faaliyetlerini kendi kaynaklarıyla sürdüren Büyükşehir Belediyesi Ankara Sokaklarında Çalışan Çocuklar Merkezi'ni ziyaret etti. Belçika Prensesi ILO Türkiye Direktörü Gülay Aslantepe, IPEC çalışanları Osman Zaim, Nejat Kocabay ve Serdar Kesler, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek ve eşi Nevin Gökçek ve diğer yetkililer tarafından karşılandı. Prenses merkeze kayıtlı çocuklarla birlikte bilardo, satranç oynayıp, çocukların hazırladıkları tiyatro, folklor, spor ve müzik gösterilerini izledi. Çocukların merkezde yaptıkları resimlerden etkilenen Prenses çocuklar tarafından bir tablo hediye edildi. Prenses sokakta çalışan çocuklara yönelik gerçekleştirilen faaliyetleri takdirle karşıladığını belirterek, çocuklarla hatıra fotoğrafı çekti.

24-25 Mayıs 2004 tarihlerinde İzmir'de Seçilen Sektörlerde En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Sona Erdirilmesi projesinin final toplantısı düzenlendi

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülen projenin başlangıcından bugüne çıktılarının ve devir sürecine yönelik yapılacak çalışmaların tartışıldığı final toplantısı 24-25 Mayıs tarihlerinde İzmir'de gerçekleştirildi. Proje kapsamında ulusal düzeyde kurulan yönlendirme komitesi ve yerel düzeyde kurulan eylem komitesi temsilcileri ve proje çalışanları ulusal ve uluslararası platformlarda örnek gösterilen projenin Türkiye geneline yaygınlaştırılması ve projenin sürdürülebilirliğini sağlamak için nelere dikkat edilmesi gerektiği konularını tartıştı.

A tracer study has just been started to assess the present situation of children who benefited, in the period 1994-1996, from the services of Ankara Greater Municipality's Centre for Children Working on Streets. The assessment is expected to be completed in August 2004.

H.E. Mathilde, Belgian Crown Princess Visits the Ankara Municipality Working Street Children Centre on 4 May 2004

During her visit to Turkey to further promote relations between the two countries, the Belgian Crown Princess Mathilde, wife of Crown Prince Philippe, visited the Ankara Greater Municipality's Centre for Children Working in Streets. The Centre was established in 1994 in the framework of ILO-IPEC with the financial support of ILO. The Centre has been carrying out its activities on its own resources since 1997 when the ILO support was phased out. The princess was received at the Centre by Gülay Aslantepe, ILO Ankara Director; Osman Zaim, Nejat Kocabay and Serdar Kesler of IPEC; Melih Gökçek, Mayor of Ankara and Nevin Gökçek, his wife and other senior level staff. While at the Centre, the Princess played pool and chess with children and watched drama, folklore, sports and music performances by children registered to the Centre. The Princess was quite impressed by paintings of children and given one as a present. The Princess said she highly appreciated what had been done for these children and had photos taken with them.

Final meeting of the project "Elimination of Worst Forms of Child Labour in Selected Sectors in İzmir" held in İzmir on 24-25 May 2004

This final meeting was devoted to discussions related to outputs of the project conducted by the Labour Inspection Board of the Ministry of Labour and Social Security as well as to its transfer to third parties. Speaking at the meeting, members of the national steering committee and local action committee as well as project staff focused on ways of scaling up and ensuring the sustainability of the project which is frequently referred to as "success story" at both national and international platforms.

1-4 Haziran 2004 tarihlerinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çalışma Genel Müdürlüğü tarafından Kastamonu'da "Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi İçin Zamana Bağlı Politika ve Program Çerçevesi" projesinin son toplantısı gerçekleştirildi.

Kamu kurum ve kuruluşları, işçi ve işveren kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, uluslararası kuruluşların temsilcilerinin katıldığı toplantıda ulusal program taslağının nihai hale getirilmesi ve sosyal tarafların projeye hangi düzeyde işbirliği ve katılım sağlayacakları konuları tartışıldı.

12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü

ILO çocuk işçiliğine karşı gerçekleştirilen küresel çabaların gündeme taşınması amacıyla 12 Haziran tarihini Dünya Çocuk İşçiliği ile mücadele günü olarak ilan etti. Bu yıl üçüncüsü düzenlenen çocuk işçiliğiyle mücadele günü etkinlikleri kapsamında tüm dünyadaki yöneticilerin, kamu kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin, işçi ve işveren kuruluşları temsilcilerinin bu çok boyutlu sorunun çözümüne ilişkin görüşlerini kamuoyuyla paylaşmasını öngören etkinlikler düzenlendi. Yerel ve görsel basında hafta boyunca bu etkinliklere ilişkin haberler geniş yer buldu.

ILO tarafından 2004 yılı Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'nün ana teması ev hizmetlerinde çalışan çocuklar olarak belirlenmiştir. 12 Haziran 2004 tarihinde yayınlanan "Ev Hizmetlerinde çalışan çocuk sorunu anlamak ve çözüm yolları" başlıklı ILO raporunda; günümüzde çoğunluğunu kız çocuklarının oluşturduğu 10 milyondan fazla çocuğun küresel boyutta gittikçe yaygınlaşan ve büyüyen ev hizmetlerinde çalışma olgusunun tuzağına yakalanarak, görünmeyen bir şekilde sömürdükleri belirtilmekte, sıklıkla ihmal, sağlık riskleri ve şiddetle karşılaştıkları vurgulanmaktadır. Söz konusu

The General Directorate of Labour of the Ministry of Labour and Social Security organized the last meeting of the project "Time-Bound Policy and Programme Framework for the Elimination of Child Labour" in Kastamonu on 1-4 June 2004.

The meeting participated by representatives from relevant governmental organizations and agencies, workers' and employers' organizations, NGOs, universities and international organizations served as a platform upon which issues relating to the finalization of the draft program and ensuring the participation and contribution of social partners.

June 12 World Day Against Child Labour

ILO had declared June 12th as the World Day Against Child labour in order to further promote global efforts waged against child labour and bring the issue up on the agenda of the world. Activities of the 3rd world day against child labour this year, focused on world leaders, representatives from governmental agencies and civil society organizations, employers' organizations and trade unions as they shared with the public their views regarding to the solution of this complex and multi-faceted problem. The media at various levels accorded space to news about these week-long activities.

The ILO raised the situation of children in domestic service as the main theme of this year's world day. According to the ILO report published on 12 June 2004 under the title "Understanding domestic child labour and responses to it", globally over 10 million children, mostly girls, are trapped by this invisible but exploitative form of child labour where they face frequent cases of neglect, health problems and violence. This is indeed, the report says, one of the worst forms of child labour also constituting a unique and intolerable violation of child rights.

uygulamalar, çocuk haklarının ihlalinin özel ve hoş görülemez bir sonucu, çocuk işçiliğinin en kötü biçimlerinden biri olarak kabul edilmektedir.

Ev Hizmetlerinde Çalışan Çocuklar uzun saatler fiziksel ve zihinsel istismara uğrayarak, sosyal ve duygusal gelişimlerine zarar verecek şekilde tehlikeli işlerde çalışmakta, çok az ya da hiç gelir elde etmeksizin çalışmaktadırlar. Ev hizmetlerinde çalışma olgusunun nedenleri; yaşamlarını sürdürmek ve ailelerin gereksinimlerini karşılamak, ebeveyn ölümleri, bazı ülkelerde geleneksel yapının özellikle kız çocuklarını hayata hazırlamanın bir yöntemi olarak görülmesi şeklinde özetlenebilir.

ILO'nun Çocuk İşçiliğinin Sona Erdirilmesi Uluslararası Programı (IPEC) bu sorunla mücadele yolunda geliştirdiği yeni yaklaşımla, eğitim, korunmasız kesimler için önleyici hizmetler, yasaların daha etkin uygulanması, ailelere psikolojik danışmanlık, aileler için gelir getirici etkinlikler ve istihdam sağlama gibi açılımları topluluklarla, uluslararası kuruluşlarla, işverenlerle, işçilerle, kamu kuruluşlarıyla ve sivil toplum kuruluşlarıyla geniş bir işbirliği içinde sürdürmeye devam etmektedir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Teftiş Kurulu Başkanlığı ile En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi için Zamana Bağlı Politika ve Program Destek Projesi çerçevesinde Ankara, İzmir, Bursa illerinde mobilya sektöründe çalışan çocukların durumlarını tespit etmek üzere işveren, çalışan çocuklar ve çocukların ailelerine yönelik temel veri araştırması başlatıldı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Teftiş Kurulu Başkanlığı ile birlikte Eylül 2004 itibarıyla başlatılması öngörülen yeni dönem projede araştırma bulgularından faydalanılması planlanmaktadır.

En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi için Zamana Bağlı Politika ve Program Destek Projesi çerçevesinde Adana ilinde tarım sektöründe çalışan çocuklar için proje hazırlık çalışmaları başlatıldı. Projenin Eylül 2004 itibarıyla başlatılması öngörülmektedir.

SHÇEK Genel Müdürlüğü ile birlikte En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi için Zamana Bağlı Politika ve Program Destek Projesi çerçevesinde Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Çorum, Diyarbakır, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Şanlıurfa illerinde sokakta çalışan çocuklara yönelik

Children in domestic service work long hours to the detriment of their healthy social and emotional development, mostly in hazardous situations and with very little or no remuneration at all. Factors driving children to domestic work include poverty of families making them desperately seek some source for family subsistence, loss of parents and some cultures where domestic work is seen as a way of making girls in particular ready for adult life.

The new approach adopted by ILO's International Programme for the Elimination of Child Labour (IPEC) envisages wide coalitions comprising local communities, international organizations, employers, workers, governmental organizations and NGOs to focus on new initiatives for working children. Specific activities and interventions include provision of education and training opportunities; preventive services for vulnerable groups; effective enforcement of existing laws and regulations; psychological consulting services to families; and income generating and employment creating activities.

Under the "Supporting the Time Bound National Policy and Programme for the Elimination of the Worst Forms of Child Labour" project, the Labour Inspection Board of the Ministry of Labour and Social Security launched a baseline survey to assess the situation of children working in the furniture sector in the provinces of Ankara, İzmir and Bursa. This baseline survey will cover employers and families as well as working children. This baseline survey is expected to provide valuable information to the new phase of cooperation with the Board that will start in September 2004.

Also under the framework of the "Supporting the Time Bound National Policy and Programme for the Elimination of the Worst Forms of Child Labour" project, preliminary work has begun to develop a project focusing on agricultural child labour in the province of Adana. The project is expected to start in September 2004.

The General Directorate of Social Services and Child Protection (SHÇEK) is the partner of ILO in another project, again under the "Supporting the Time Bound National Policy and Programme for the Elimination of the Worst Forms of Child Labour" project that will address the situation of children working in streets in

olarak gerçekleştirilecek proje için hazırlık çalışmaları yürütülmektedir.

Avrupa Birliği finansmanı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve ILO tarafından ortaklaşa olarak 2005 Ocak ayında Sinop, Van, Ordu, Çankırı, Kastamonu, Elazığ, Erzurum illerinde başlayacak proje taslak dökümanı hazırlandı.

the provinces of Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Çorum, Diyarbakır, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kocaeli and Şanlıurfa.

The draft project document for an initiative to be undertaken jointly by the Ministry of Labour and Social Security and the ILO has been completed. To be funded by the European Union, this project to start in January 2005, covers the provinces of Sinop, Van, Ordu, Çankırı, Kastamonu, Elazığ and Erzurum.

ILO/AB TEKSTİL SEKTÖRÜ SOSYAL TARAFLAR EĞİTİM PROJESİ

ILO/EU TEXTILE SECTOR SOCIAL PARTNERS TRAINING PROJECT

Tekstil Sektörü Sosyal Taraflar Eğitim Projesi kapsamında dört ayrı bölgede sürdürülen eğitimler tamamlandı.

Sektörde işçi-işveren ilişkilerinin sosyal diyalog temelinde oluşturulmasını ve bu yolla tedarikçi şirketlerde verimliliğin artırılmasını hedefleyen proje kapsamında Ankara, İstanbul, Gaziantep ve İzmir'de tekstil sektöründe faaliyet gösteren toplam on şirket ile Nisan-Temmuz aylarında eğitim programı gerçekleştirdi. Eğitimler farklı şirketlerin işçi ve işverenlerinden oluşan karma gruplara verildi. Projede yer alan şirketler şunlardır:

İstanbul Eğitim Grubu - **Vakko, Simge Tekstil, Jantekstil.**
İzmir Eğitim Grubu - **Belgü Tekstil, Beke Tekstil** (Bursa), **Sun Tekstil.**
Ankara Eğitim Grubu - **Opal Giyim Sanayii ve Ticaret, Saray Halı** (Kayseri - Develi).
Gaziantep Eğitim Grubu - **Akteks, Gürteks.**

Eğitim grupları için her biri üç günden oluşan iki bölüm eğitim verildi. Birinci bölümde katılımcılar şirket aksiyon planını geliştirdiler ve ikinci bölüm eğitimin hemen öncesinde proje danışmanlarınca, fabrika ortamında analizler yapıldı ve danışmanlık verildi.

Proje kapsamında küreselleşme ve Türk tekstil sektörüne etkisi, verimlilik, iş sağlığı ve güvenliği, iletişim, uluslararası çalışma standartları konularında eğitim verildi ve uygulamalar yapıldı. Projede **Gürhan Fişek, İsmail Üstel, Gül Kırçıl, Aykut Kazancı, Şeniz Tan, Şule Necef, Kübra Yenisey, Özgür Uzun, Olgun Kırçıl, Pınar Taylan ve Müge Cantekin** eğitmen olarak yer aldılar. Sosyal diyalogun Avrupa'da uygulamaları konusunda Almanya'da faaliyet gösteren bir sendikanın yöneticilerinden **Mikail Zopi** ve **Osman Ulusoy** bilgilerini paylaştılar. Bununla birlikte toplu pazarlık, sosyal diyalog ve örgütlenme özgürlüğü konuları ILO Ankara Ofisi Direktörü **Gülay Aslantepe**, ILO Cenevre Genel Merkezi İşçi Faaliyetleri Bölümü'nden **Elizabeth Goodson** ve ILO Avrupa ve Orta Asya'dan sorumlu eski direktör **Oscar De**

Training was held in four regions within the framework of Textile Sector Social Partners Training Project.

As part of the project, which aims at increasing productivity through social dialogue, a series of training programmes were realized with ten companies of the Turkish textile sector in four regions (İstanbul, İzmir, Ankara and Gaziantep) between April and July 2004. The training was delivered to groups composed of workers and managers of different companies. The companies which participated in the training programmes were:

İstanbul Training Group - **Vakko, Simge Tekstil, Jantekstil.**
İzmir Training Group - **Belgü Tekstil, Beke Tekstil** (Bursa), **Sun Tekstil.**
Ankara Training Group - **Opal Giyim Sanayii ve Ticaret, Saray Halı** (Kayseri- Develi).
Gaziantep Training Group - **Akteks, Gürteks.**

For each group two rounds of training (three days each), were organized. During the first round, companies developed their own action plans and before the second round ILO project consultants made an impact assessment in the factories and provided consultancy services.

Subjects such as globalization and its impact on the textile sector, productivity, occupational health and safety, communication, management and international labour standards were covered in the training along with the respective implementations. In the project **Gürhan Fişek, İsmail Üstel, Gül Kırçıl, Aykut Kazancı, Şeniz Tan, Şule Necef, Kübra Yenisey, Özgür Uzun, Olgun Kırçıl, Pınar Taylan and Müge Cantekin** took part as trainers. **Mikail Zopi** and **Osman Ulusoy**, managers at a union in Germany, shared their knowledge on the best practices of social dialogue in Europe with special emphasis on the German social dialogue model. In addition, collective bargaining and freedom of association topics were delivered by **Gülay Aslantepe**, Director ILO Ankara Office, **Elizabeth Goodson**, ILO Geneva Headquarters Workers'

Vries tarafından katılımcılara aktarıldı.

Projenin bir sonraki basamağında projede yer alan firma temsilcileri, yurtdışı büyük tekstil sektörü perakende zinciri yöneticilerinin, Türkiye tekstil sektörü işçi-işveren sendika temsilcilerinin ve eğitimlerde yer alan danışmanların katılımı ile bir gün sürecek seminer programı yapılacaktır. Bu seminerin sonucunda şirketlerin kendilerini gerek yurtiçi gerekse yurtdışındaki rekabet ortamında konumlandırabilmeleri ve tüm sosyal tarafların birlikte tekstil sektörünün geleceğine ilişkin fikir paylaşımında bulunmaları hedeflenmektedir.

Activities (ACTRAV) and Oscar De Vries, Former Director of EUROPE.

In the next stage of the project, a one day seminar will be held with the representatives of ten companies, the managers of foreign textile retail chains, the representatives of Turkish textile worker and employer unions and the project trainers. The objective of this seminar is to allow companies to position themselves in a national and international competitive climate and also to provide partners with the opportunity of sharing their opinions on the future of the Turkish textile sector.

YENİ İNGİLİZCE ILO YAYINLARI - NEW ILO PUBLICATIONS

ILO Migration Survey 2003: Country summaries

ILO Göç Araştırması 2003:
Ülke özetleri

2004, 435 sayfa
ISBN 92-2-015749-7

İngilizce, Fransızca ve
İspanyolca

Bu hacimli çalışma, ilk kez, 93 ülkedeki göçmenlik yasaları, politikaları ve uygulamaları hakkında ayrıntılı araştırma bilgileri sunmaktadır. Derlemedeki bilgiler arasında, göç hareketlerindeki en son eğilimler, göçmen işçilerin koşulları, yasa ve uygulamalardaki durum, göçün etkileri ve göçmen işçilerin hareketliliği ve istihdamı ile ilgili yapılanmalar ve politikalar yer almaktadır.

ILO tarafından 93 ülkeden alınan yanıtlar araştırmada özetlenmektedir. Kullanılan format, verilerin ve sonuçların ülkeler bazında karşılaştırılmasına olanak tanımaktadır.

Araştırmaya temel olan soruları yanıtlayan ülkeler şunlardır: Arnavutluk, Cezayir, Arjantin, Ermenistan, Avustralya, Avusturya, Bahreyn, Barbados, Belarus, Belçika, Bolivya, Brezilya, Bulgaristan, Burundi, Kanada, Şili, Çin, Kolombiya, Kosta Rica, Hırvatistan, Kıbrıs, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Ekvador, Mısır El Salvador, Eritre, Estonya, Etiyopya, Fiji, Finlandiya, Fransa, Almanya, Yunanistan Guatemala, Honduras, Macaristan, İzlanda, Hindistan, Endonezya, İrlanda, Japonya, Kazakistan, Kenya, Kore Cumhuriyeti, Kuveyt, Lübnan, Madagaskar, Malawi, Malezya, Malta, Mauritius, Meksika, Fas, Myanmar, Hollanda, Yeni Zelanda, Nikaragua, Norveç, Umman, Pakistan, Panama, Peru, Filipinler, Polonya, Portekiz, Katar, Romanya, Ruanda, Suudi Arabistan,

Senegal, Şeyseller, Singapur, Slovakya, Güney Afrika, İspanya, Sri Lanka, Sudan, Surinam, İsveç, İsviçre, Suriye Arap Cumhuriyeti, Tacikistan, Tayland, Togo, Tunus, Uganda, Ukrayna, Birleşik Arap Emirlikleri, Birleşik Krallık, ABD, Uruguay ve Zimbabve.

Young soldiers. Why they choose to fight

Genç askerler. Neden savaşmayı seçiyorlar?

Rachel Brett ve Irma Specht

2004, xvi+192 sayfa
ISBN 92-2-113718-X

Bu gençler, çatışan fraksiyonların, ulusal orduların, paramiliter güçlerin ve diğer silahlı grupların içinde yer almaktadırlar ve yeryüzündeki en şiddetli çatışmalardan bazıları bunlar tarafından verilmektedir. Henüz çocuk sayılabilecek bu savaşçıları Afganistan'dan Sierra Leone'ye, oradan Kuzey İrlanda'ya kadar çeşitli ülkelerde görmek mümkündür. Neden?

Genç askerlerin, ne kandırılan ne de zorla askere alınan yetişkinlerden daha farklı gerekçeleri vardır ve bu nedenle gönüllüler olarak sınıflandırılmaktadırlar. Yazarlar, bu genç askerlerle yaptıkları derinlikli görüşmelerden hareketle yerleşik kalıpları zorlamakta, bu gençleri askeri yaşama iten savaş, yoksulluk, eğitim, siyaset, kimlik, aile ve dost çevresi gibi etmenler üzerinde okuru düşünmeye zorlamaktadır. Yazarların ele aldıkları bir başka konu da bu gençlerin silahsızlandırılmaları ve toplumla yeniden bütünleştirilmeleridir.

Uluslararası bir kapsama sahip çalışma Afganistan, Kolombiya, Kongo, Kongo Demokratik Cumhuriyeti, Pakistan, Sierra Leone, Güney Afrika, Sri Lanka ve Birleşik Krallık gibi ülkelerden çeşitli örnekleri ele almakta, ergenlik dönemindekilerin silahlı gruplara “gönüllü” katılımlarına son verecek bir ortamın yaratılması için gerekli adımları anlatmaktadır.

Kitapta yer alanlar:

- Genç savaşçıların bizzat kendileriyle yapılan görüşmeler aracılığıyla silahlı gruplarda yer alan genç gönüllülerin deneyimlerini aktarmaktadır

- Gençleri (15-18 yaşlarındakiler) silahlı çatışmalarda yer almaya iten başlıca nedenin yoksulluk olduğu inancını sorgulamakta, savaşın kendisinin, yoksulluğun, eğitimin, siyasetin, kimliğin, ailenin ve arkadaş çevresinin bu süreçte nasıl etkili olabildiğini göstermektedir

- Afganistan, Kolombiya, Kongo, Kongo Demokratik Cumhuriyeti, Pakistan, Sierra Leone, Güney Afrika, Sri Lanka ve Birleşik Krallık gibi ülkelerden gençlerle yapılan görüşmelerden hareketle konuyu uluslararası bir perspektiften ele almaktadır

- Önleme ve toplumla yeniden bütünleştirme çalışmaları için tavsiyelerde bulunmaktadır.

Healthy beginnings: Guidance on safe maternity at work

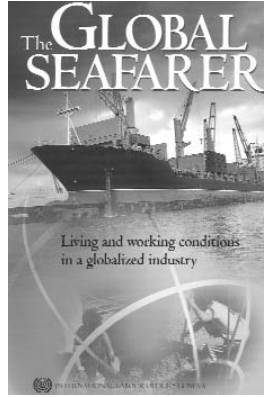
Sağlıklı başlangıç: Çalışan kadınlar için sağlıklı annelik kılavuzu

Jane Paul

2004, xi+108 sayfa
ISBN 92-2-115238-3

Pratik ve değerli bir başvuru kaynağı olan bu kılavuz iş yerlerinde sağlıklı annelik için yapılması gerekenleri ele almakta ve gerek annenin gerekse çocuğun yaşama sağlıklı başlangıç yapabilmeleri için ne tür önlemlerin gerektiği üzerinde durmaktadır. Kılavuz, çıkış noktası olarak, Uluslararası Çalışma Konferansı tarafından 2000 yılında benimsenen 183 sayılı Anneliğin Korunması Sözleşmesini, özellikle de bu Sözleşmede ve ona eşlik eden 191 sayılı Tavsiye Kararlarında öngörülen sağlıkla ilgili koruyucu önlemleri almaktadır. Kılavuz, bu alandaki temel ilkeleri sıralamakta, mümkün olduğunca değişik tipteki işyerini kapsayabilme amacıyla üreme sağlığıyla ilgili tehlikeleri ve bunlara karşı alınabilecek önlemleri geniş bir çerçevede ele almaktadır. Kılavuz, tarım, tekstil, sağlık gibi çeşitli sektörlerdeki mesleki riskler üzerinde durmakta, bu risklerin belirlenip değerlendirilmesine yönelik listeler ve örnekler sunmaktadır. Çalışmada ayrıca yararlı kaynaklara ve web sayfalarına ilişkin bir liste de yer almaktadır.

The Global Seafarer Living and working conditions in a globalized industry

Küresel Denizci
Küreselleşen bir sanayide yaşam ve çalışma koşulları

2004, 224 sayfa
ISBN 92-2-112713-3

Çalışma, küreselleşmenin gemi sanayi ve denizcilerin yaşamları üzerindeki etkilerini sistematik biçimde incelemektedir. Denizcilerle ilgili işgücü piyasası hızla değişmektedir ve bu çalışma da işe alma, sendikacılık ve toplu sözleşme, eğitim, yetki belgeleri ve belgelerde sahtecilik gibi konuları ve sorunları ele almaktadır. Araştırılan konular arasında ücretler, sözleşmeler ve görev gezileri de yer almaktadır ve denizcilerin güvenliği ve karşılaştıkları tehlikeleri derinlemesine incelemektedir.

Otomasyon, açık deniz sıkıntısı, güvenlik sistemleri, gemi kayıtlarının uluslararası nitelik kazanması, mürettebatın değişik uluslardan kişilerden oluşması, mürettebatın sayıca azalması ve deniz ticaretiyle uğraşan şirketlerin sayıca artması denizcilerin yaşamında ve çalışma koşullarında önemli etkiler yaratmıştır. Kitap, bütün bu konuları ve gelecekteki olasılıkları yasal düzenlemeler ve uygulamalar açısından ele almaktadır.

Security in Ports. Code of practice

Limanlarda Güvenlik. Uygulama Kuralları

2004, xvi+44 sayfa
ISBN 92-2-115286-3

İngilizce, Fransızca ve İspanyolca

Uluslararası Çalışma Ofisi ve Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından birlikte hazırlanan bu kurallar, yasa dışı faaliyetlerin limanlar için oluşturduğu riskleri azaltmaya, güvenlik stratejileri geliştirip uygulamaya ve güvenlik risklerini belirlemeye yönelik çabalar için değerli bir kılavuz niteliğindedir ve üye devletlerin liman güvenliğine ortak bir yaklaşım geliştirmelerini amaçlamaktadır. Çalışma, güvenlikle ilgili rolleri, görevleri ve önlemleri özetlemekte; uluslararası trafiğe ve denizcilik işlerine hizmet veren limanlara yönelik tehditlerin belirlenmesinde ve bunlara karşı önlem alınmasında izlenecek yolları anlatmaktadır. Bu kuralların aynı zamanda iç limanlardaki güvenlik stratejilerinin temelini oluşturması da mümkündür. Ele alınan konular arasında güvenlikle ilgili bilinç ve duyarlılık geliştirilmesi ve eğitim de yer almaktadır.

Hazırlanan çalışma, liman güvenliği konusunda yeni düşünceler ileri sürerken, yeri geldiğinde IMO'nun ISPS kuralları çerçevesinde belirlenen ilkeleri ve uygulamalara da atıfta bulunup bunların liman ve çevresinin güvenliğini sağlamada tamamlayıcı unsurlar olarak yarar sağlayacağına değinmektedir. Önerilen önlemler, limanın bütün yönlerini ve işlevlerini, limanda çalışanları, limanla işi olanları ve buradan geçenleri kapsamaktadır. Bunların arasında limanda çalışanlar ve diğer liman personeli, denizciler, yolcular, yolcuların eşyaları, taşınan yükler, depolar, taşıtlar ve her tür donanım yer almaktadır. Çalışma, bunların yanı sıra, güvenlik önlemlerinin etkililiğinin sistematik tatbikatlarla, alıştırma ve testlerle ve denetimlerle artırmanın, böylece uygunsuz ve hatalı işlemlerle zaafı belirleyip gidermenin yollarını göstermektedir. Kitapta, liman güvenliğinin değerlendirilmesi ve liman güvenlik planı ile ilgili somut örnekler de yer almaktadır.

New Forms and Meanings of Work in an Increasingly Globalized World

Giderek Küreselleşen Dünyada Çalışmanın Yeni Biçim ve Anlamları

Ronald Dore

2004, ix+73 sayfa
ISBN 92-9014-781-8

Bu kitap, ILO'nun Nobel Barış Ödülü kanalıyla 2003 yılının Aralık ayında Tokyo'da gerçekleştirilen 6. ILO Sosyal Politika Konferanslarına dayanmaktadır. Kitap, konferanslarda ele alınan konulara sadık kalarak ve sanayi toplumlarına özel atıfla çalışmanın ve çalışma yaşamındaki gelişmelerin geçirdiği evrim üzerinde odaklanmaktadır.

Kitap, sanayileşmiş toplumlarda eşitsizlikleri hoş görme eğiliminin giderek arttığına dikkat çekmektedir. Küreselleşme, her zaman, "piyasa bireyciliği" ve işgücünün kutuplaşmasıyla ilişkili olmuştur. Bu eğilimin ulusal ölçekteki ekonomik ve sosyal politikalarla nasıl tersine çevrilebileceği kitabın başlıca mesajlarından birini oluşturmaktadır. Yaşadığımız küreselleşmiş piyasalar çağında bile ülkelerin bağımsız siyaset tercihleri yapmaları mümkündür; ne var ki, kitapta da işaret edildiği gibi, sanayice ileri gitmiş ekonomilerin ekonomik ve

kültürel hegemonyası nedeniyle bu yöndeki girişimlerin uzanım alanları ve etkileri sınırlanmaktadır.

Renewing Labour Market Institutions

İşgücü Piyasası Kurumlarının Yenilenmesi

Simon Deakin

2004, xi+86 sayfa
ISBN 92-9014-666-4

Bu kitap, ILO'nun Nobel Barış Ödülü kanalıyla 2001 yılının kasım ayında Budapeşte'de gerçekleştirilen 5. ILO Sosyal Politika Konferanslarına dayanmaktadır. Özellikle Orta ve Doğu Avrupa'daki işgücü piyasaları ekonomik bütünleşme ve küresel rekabet koşullarında ihtiyaçlarına yanıt verecek biçimde yeniden şekillenmektedir. Bu çalışma, işgücü piyasalarının ve kurumlarının oluşum sürecindeki belli başlı eğilimleri incelemekte; çağdaş iş yasalarında, şirket yönetiminde ve istihdam politikalarında ortaya çıkan yasal ve kurumsal yenilikleri ele almaktadır. Çalışma, bütün bunların, işin örgütlenmesi, aile, ekonomi ve siyaset alanındaki hızlı değişikliklere yanıt veren mikro ve makro düzeydeki tepkileri nasıl oluşturduğunu ortaya koymaktadır.

Çalışma, işgücü piyasası kurumlarının ortaya çıkmasına yol açan tarihsel ve sosyoekonomik koşulları değerlendirmekte ve bu kurumları zaman zaman yeniden biçimlendiren öncü çabalara yer vermektedir. Ortaya çıkan mesajlardan biri şudur: ulusal ekonomileri düzenleyen yapılarda meydana gelen değişikliklerin her yer için geçerli tek bir modele uyması mümkün değildir.

Tartışılan bir başka konu da, ülkelerdeki sosyal içerikli yasa ve uygulamaların karşılıklı tanıma ve uyum amacıyla gözden geçirilmesidir. Kitap, iş sözleşmesi, entegre işletme, sanayi birlikleri, evin geçimini erkeğin sağladığı model ve istihdam yaratan ve hizmet sunan başlıca kurum olarak devlet gibi geleneksel kurumların geçirdiği değişimi değerlendirmekte, bu değişimin toplumun ve ekonominin birbirinden farklılaşan amaçları arasında bir uzlaşma bulunmasına nasıl hizmet edebileceği, yasal güvencelerin, demokrasinin, sosyal adaletin ve sürdürülebilir kalkınmanın bu zeminden nasıl sağlanabileceğini açıklamaktadır.

ILO yayınları ILO Ankara Enformasyon Merkezi kanalıyla satın alınabilir.

ILO'nun satıştaki yayınlarını incelemek için www.ilo.org/public/english/support/publ/books.htm adresini ziyaret edebilirsiniz.

ILO Ankara Enformasyon Merkezi

Pazartesi ile Perşembe günleri arası 14:00 - 17:00, ve Cuma günü 09:30-12:30 saatlerinde açıktır.

ILO yayınları ve iş hayatı ile ilgili başka kurumların çeşitli yayınları hizmetinize sunulmuştur ve ödünç alınabilir.

Adres: Ferit Recai Ertuğrul Cad. No. 4, 06450 Oran - ANKARA

Tel: (312) 491-9890 • Faks: (312) 491-9945 • e-posta: ankara@ilo.org • web: www.ilo.org

Hazırlayan: Ayşe Selçuk-Gençer